Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 128 (2417). СЕШАНБА 4 ИЮНЬ, 1974 й

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тонгги газеталарда

▲ Югославия Коммунистлар союзи президиумининг таклифига биноан ЮКС X съезди ишида қатнашган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко бошчилигидаги КПСС делегацияси 1 июнда Белграддан Москвага қайтиб келди.

▲ КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Панама Халқ партияси делегацияси 3 июнда Москвадан Тошкентга келди.

▲ Болгария Журналистлар союзининг бош секретари Петко Караделков бошчилигидаги Болгария журналистлари делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлди.

▲ 1974 йилнинг 2 июнида «Луна-22» автомат станцияси Ой атрофи орбитасига чиқарилиб, Ойнинг сунъий йўлдоши бўлиб қолди.

▲ 1974 юбилей йилида пиллачилик соҳасида энг юксак натижаларга эришганлик учун республика социалистик мусобақаси ғолибларини мукофотлаш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг 15 та Қизил байроғи таъсис этилди.

ИЮНЬ 16 ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Собир Раҳимов районидаги 24- мактабга жойлашган 78/13 агитпунктда СССР Олий Советига сайловлар кунига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

СУРАТДА: агитпункт мудири К. Расулов агитаторлар билан.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯКУНЛОВЧИ БОСҚИЧДА

Чилонзор район партия комитетида агитпунктларнинг мудирлари, сайлов участкалари комиссияларининг раислари ва секретарлари учун семинар бўлиб ўтди.

Семинар қатнашчилари сайловчилар ўртасида оммавий-агитация ишларини кучайтириш масалалари ва участка сайлов комиссияларининг сайлов олди кампанияси якунловчи босқичидаги масалаларни қараб чиқдилар.

Семинарда район партия комитетининг секретари В. А. Юханова ва Чилонзор район ижроия комитетининг масъул секретари М. Е. Шолоховалар ахборот беришди.

Сайловчилар ўртасида оммавий-агитация ишларини кучайтириш бўйича агитколлективларнинг вазифалари Киров район партия комитетида бўлган агитпунктларнинг мудирлари ва участка сайлов комиссиялари секретарларининг семинарида ҳам муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги шарафига

БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ, КЎПЛАБ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК

БУЛТУРГИДАН 3,2 МИЛЛИОН ЖУФТ КЎП

ЧИННИСОЗЛАР КЕНГАШИ

Тошкент чинни заводида мутахассисларнинг Бутуниттифоқ кенгаши бўлди. Бунда СССР, Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССР енгил саноат министрликлари ходимлари, созлаш ва ишга тушириш ташкилотлари, илмий-текшириш ва лойиҳалаш институтлари инженерлари иштирок этдилар.

Кенгашда асосан мамлакатимизда чинни маҳсулотларини кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш масаласи, шунингдек, янги технологик линияларни ишлаб чиқаришга комплекс равишда жорий этиш масалалари муҳокама қилинди.

Қатнашчилар маҳсулот сифатини оширишда технологик жиҳозлардан унумли фойдаланиш, мамлакатимизда кўплаб юқори қувватли чинни заводларини барпо этиш ва реконструкция қилиш масалалари ҳақида батафсил фикрлашдилар.

Бутуниттифоқ чиннисозлар кенгашининг Тошкентда ўтказилиши бежиз эмас, албатта. Кейинги вақтда Тошкент чинни заводининг ишлаб чиқариш қувватлари деярли икки ҳисса ортди. Бу ерда замонавий, кўп қаватли цехлар барпо этилди.

Конвейерда янги пойафзал моделлари

Синтетик «Карфам» терисидан тикилган эркакларнинг кўркам қора туфлиси кўпгина харидорларнинг диққатини ўзига жалб қилмоқда. Янги пойафзал сифатли бўлишидан ташқари анча арзон —14 сўм туради. Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида республикада биринчи марта шундай туфлилар кўплаб тайёрлаб чиқариляпти. Шу пойафзал материалини АҚШ химиклари юбордилар.

Ҳозир фабрика «Карфам»дан тикиладиган эркаклар сарғиш туфлисини, шунингдек эркакларнинг «Молния» қўйиб тикиладиган калта қўнжли этикларини, сандалет ва ёзги туфлилар тайёрлаб чиқаришга тараддуд кўрмоқда.

Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги кўн-пойафзал саноати бош бошқармасининг бош инженери Муродхон Ашрапович Тошхонов шу хабарни шарҳлайди:

— Соҳа корхоналари шу йил савдога 23,5 миллион жуфт, бултургидан 3,2 миллион жуфт кўп эркаклар, хотин-қизлар ва болалар пойафзали тайёрлаб чиқаради. Янги қувватларни ўзлаштириш ва мавжуд қувватлардан яхшироқ фойдаланиш ҳисобига мана шу ўсишга эришилади.

Республика пойафзалчилари бир йилда 350 хил моделда ёзлик, кузлик ва қишлик пойафзал тайёрлайдилар. Шулардан учдан икки ҳиссаси янги моделлардир. Янгиликлар хотин-қизларнинг «Платформа»даги лак туфлиси, эркакларнинг сирли қора хромдан тикилган туфлиси, болаларнинг ранг-баранг кўркам ботинка ва сандаллари, чидамли «Кожвалон» материал ва вельветдан ўқувчиларнинг туфлилари, лак ковушлар ва бошқа пойафзаллар бор 28 хил пойафзални Сифат белгиси безаб туради. Самарқанд фабрикасининг маркаси қўйилган яна уч хил хотин-қиз пойафзал модели олий аттестацияга тайёрланмоқда.

Янги материаллар пойафзал хилларини кўпайтиришга ёрдам беради. Республика пойафзалчилари АҚШдан «Карфам» олиш билан бирга Японияд ан янги хил синтетик кўн — «Кларинолак» олабошладилар. Ундан Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси ва Қўқон фабрикасида эркаклар ва хотин-қизлар пойафзали тайёрлаш мўлжалланади.

ГФР химиклари шу йил «Целанлак» синтетик материали юборадилар. Тошкентдаги 2-фабрика ундан хотин-қизларнинг бежирим этикларини тикиб чиқаради.

Республика пойафзалчилари беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларига қўшимча қилиб 5,6 миллион сўмлик маҳсулот реализация этиш мажбуриятини олдилар. Бу уларнинг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига меҳнат совғаси бўлади.

(ЎзТАГ).

Билимлар уйида

ШЕЪРХОНЛИК ОҚШОМИ

Республика Билимлар уйининг катта томоша зали адабиёт ихлосмандлари билан лиқ тўлди. Бу ерда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреатлари Эркин Воҳидов ва Абдулла Орипов шеърият мухлислари билан учрашдилар.

Катта шеърхонлик кечасида иккала шоир ўзининг ёзган шеърларидан ўқиб, ўқувчиларни мамнун этдилар.

САЙЛОВЧИЛАР УЧУН

Бу ерда жойлашган сайлов участкасида СССР Олий Советига бўладиган сайловларга тайёргарлик ҳар томонлама қизғин олиб борилмоқда. 16 июнь куни агитпунктга таклиф қилинадиган сайловчиларнинг умумий рўйхати кўзга кўринарли жойга осиб қўйилган.

Булардан ташқари сайловчилар ўртасида турли сиёсий ва маданий тадбирларни олиб боришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Кеча

Бу ерда РСФСР «Билим» жамияти аъзоси, лектор Н. И. Бутаков «Халқаро аҳвол» ҳақида лекция ўқиди. У партия ва ҳукуматимизнинг жаҳонда тинчлик сиёсатини ўрнатиш борасида олиб бораётган доно сиёсатини атрофлича шарҳлаб берди.

Агитпункт сайловчилар учун бир неча мавзуларда суҳбат кечаларини ташкил қилган. Навбатдаги тадбир «Меҳнат қонунчилиги» масаласига бағишланади.

Бундан ташқари яқинда Тошкентда бўлиб ўтган Осиё ва Африка мамлакатлари халқаро III кинофестивалига бағишлаб «Кинофестиваль саҳифаларини варақлаганда» деган кино оқшоми ўтказилади.

АГИТПУНКТЛАРДА КОНЦЕРТЛАР

Октябрь район ижроия комитети маданият бўлими ҳамда 3-маданият уйи ходимлари шу кунларда кўплаб агитпунктларда бўлиб, сайловчиларга концертлар кўрсатмоқдалар.

93-мактабда жойлашган 39|97 сайлов участкасидаги учрашув ғоятда мароқли бўлди. Бу ерда агитаторлар сайловчиларга совет сайлов системаси ҳақида қизиқарли лекциялар ўқидилар. Шундан сўнг, «Қора консулнинг ҳалокати» кинофильми намойиш этилди.

Кеча

1-шаҳар касалхонаси биносида жойлашган 15|73-сайлов участкасида 3-маданият уйи бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг концерти бўлди.

3-маданият уйи ходимлари 24 та сайлов участкасига хизмат кўрсатмоқда.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ ЯНГИ СТУДИЯСИ

Чилонзорнинг биринчи кварталида жойлашган маданият халқ университети бу ердагиларга яхши таниш. Унга Тошкент Давлат консерваториясини н г доценти Нордкин бошчилик қилади.

Университет программаси кенг. Унда концертлар, музика лекторийлари, рассомчилик, скульптура, архитектура бўйича лекциялар бўлиб туради. Тасвирий санъат студиясида ёшлар расм чизиш маҳоратини ўрганадилар.

Университет икки минг китоби бўлган кутубхонага, минглаб репродукция, картина ва гравюраларга эга.

Университет д а г и машғулотларнинг савиясини шундан ҳам билса бўладики, бу ерда Ўзбекистон халқ рассоми Рифтин, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Пугаченкова, композитор Зейдманлар тез-тез лекция ўқиб туришади.

Яқинда бу ерда қўғирчоқ театри студияси очилди. Актриса Конхина ўзининг дастлабки шогирдларини қизиқарли қўғирчоқ театри санъати билан ошно қилади.

ЦЕХЛАРДА ЛЕКЦИЯЛАР

Шу йилнинг ўтган ойлари ичида Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинатининг цех ва бўлимларида 300 дан ортиқ лекциялар ўқилди. Лекцияларнинг кўп қисми В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган эди. Январь ва февраль ойларида «В. И. Ленин бутун дунё меҳнаткашларининг улуғ доҳийси ва устози», «В. И. Ленин ва социалистик маданият», «В. И. Ленин социалистик мусобақа ҳақида» деган темаларда, май ойида эса «ВЛКСМ XVII съезди қарорлари ҳақида»ги лекциялар ўқилди.

Яқин кунларда «Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсат тантанаси» деган темада лекциялар уюштириш мўлжалланмоқда. Шунингдек, лекторлар группаси планида «Совет сайлов системаси ва совет демократияси ҳақида», «Меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлашнинг аҳамияти ҳақида» деган мавзуларда ҳам лекциялар бор.

«Билим» жамиятининг аъзолари, комбинат бош инженери В. В. Зиков, директор ўринбосари З. М. Синкевич, ёнғиндан сақлаш бўлимининг бошлиғи Д. Горбунов, комбинат цехларининг бошлиқлари С. Воднев, Ф. Шомансурова, А. Абдуаҳадов ва бошқа инженер-техник ходимлар қизиқарли лекциялар билан чиқиб, тингловчиларнинг эътиборини қозонмоқдалар.

Ж. НАЗРУЛЛАЕВ.

ЭРКАТОЙЛАР МАСКАНИ

Куни-кеча 2-Шимолий Шарқ массивида кичкинтойлар учун яна бир боғча-ясли ишга туширилди. Эркатойлар масканини «Ўзбек гидроэнергострой» трестига қарашли «Ташэнергострой» махсус қурилиш бошқармаси азаматлари қисқа муддат ичида қуриб битказдилар.

ЯНА БИР КИНОТЕАТР

Ана шу массивда «Феруза» деб номланган ёзги кинотеатр ишга туширилди. 600 ўринли бу кинотеатрни ҳашар йўли билан Куйбишев районидаги бир неча йирик корхоналар маъмуриятлари қурдилар. Янги кинотеатр массив аҳолисини хушнуд этмоқда.

З. РУСТАМОВ.

Экскаватор заводининг илғор токари Г. Волков планларни ҳамиша ортиғи билан бажариб, бугунги кунда келаси беш йилликка маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

СУРАТДА: Г. Волков.

МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИК

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг олимлари ҳам Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига атаб жойларда турли тадбирлар олиб бормоқдалар.

Яқинда СССР халқлари адабиёти кафедрасининг олимлари ташаббуси билан Ташкент область Бўстонлиқ райони қишлоқ мактабларининг тил ва адабиёт ўқитувчиларининг кенгайтирилган семинар-кенгаши бўлиб ўтди.

Семинарда адабиётшунос олим, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби Н. М. Маллаев «Улуғ Октябрь ва ўзбек адабиёти», филология фанлари кандидати, доцент Қ. Ш. Орипов «Октябрь революцияси ва вақтли матбуот», катта ўқитувчи М. А. Амитова «Халқлар дўстлиги», шунингдек, район тил ва адабиёт метод бирлашмасининг бошлиғи М. Раҳимбердиев «Қардош халқлар адабиётини ўқитишнинг аҳамияти» деган мавзуларда доклад қилдилар.

Ф. НАБИЕВ.

Бадиий буюмлар фабрикасига Германия Демократик Республикасининг «ТЕХТЕМА» фирмасидан янги каштачилик автомати келтирилди.

СУРАТДА: В. А. Николаев ва Х. Исмоиловалар ана шу автоматни бошқаришга тайёгарлик кўришмоқда.

Г. Эгамбердиева фотоси.

Тошкент қўғирчоқ театри—Москвада

Ватанимиз пойтахти — Москвани ҳақли равишда маданият ўчоғи дейишади. Чунки, бу ерда барча қардош республикаларнинг санъаткорлари, бастакорлари ўз санъатларини намойиш қиладилар. Бир-бирлари билан ўзаро фикрлашадилар.

Бу йил Москва қўғирчоқ театри артистлари шаҳримизда бўлиб, кўплаб спектаклларини кичик қувноқ жойларга намойиш этдилар. Ўз навбатида шаҳримиз қўғирчоқ театри артистлари ҳам шу кунларда Москвада кўплаб спектаклларни намойиш этмоқдалар.

— 1972 йилда коллективимиз ўз асарлари билан Бирмада катта муваффақият қозонишди. Томошабинларда, айниқса «Алдар Кўса», «Семурғ» ва бир қанча қўғирчоқ спектакллари катта қизиқиш уйғотди. Улар тошкентлик қўғирчоқ театри артистларининг чиқишларини шодиёналик билан қарши олдилар, — дейди театр директори Р. Ананьева, — Пойтахтга 13 спектакль олиб келдик. Улар орасида катта ёшдагилар учун «Ойхоннинг кулгиси» каби бир қатор қизиқарли спектакллар ҳам бор. Мезбонлар ҳар бир спектаклимизни ғоятда қизиқиш билан қаршиламоқдалар.

«Турнача» ҳамда «Сеҳрли қалпоқча» спектакллари СССР Маданият министрлиги томонидан мукофотга тақдим этилган. Бу коллективнинг юксак ютуғидир.

Бу ҳақда театр бош режиссёри И. Ёқубов қуйидагиларни гапирди.

— Москваликлар бизни ғоятда юксак олқишлар билан қарши олмоқда. Пойтахтлик ҳамкасбларим эса намойиш этилаётган спектаклларимизни юқори баҳолашяпти. Буни таклифлар китобига ёзилаётган ташаккурномалардан ҳам билиш мумкин.

Китобда Москвадаги 10-ўрта мактаб ўқувчиларидан И. Золотицкая, В. Бистровалар «Семурғ» спектакли мактаб ўқувчиларида катта таассурот қолдираётганлигини ғоятда мамнуниятлик билан изҳор этишган.

Грузия ССР Давлат қўғирчоқ театри бош режиссёри А. Чхиквадзе эса тошкентлик қўғирчоқ театри артистлари ролларни маҳорат билан ижро этганликларини баён этган.

Бир сўз билан айтганда, Тошкент қўғирчоқ театри артистлари ўз спектакллари билан Москва шаҳри кичкинтойларини ғоятда хушнуд этишмоқда.

М. БОБОХОНОВ.

БОШҚАРМА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ ОРОМГОҲ

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг ишчи-хизматчи, инженер ва техник ходимлари учун шанба ва якшанба кунлари ҳордиқ чиқарадиган дам олиш зонаси ташкил этилди. Арнасойдаги бу янги зонадаги барча ремонт ва кўкаламзорлаштириш ишларини электртранспортчиларнинг ўзлари бажардилар.

410 ЎРИНЛИ ЁТОҚХОНА

Шимолий-Шарқ массивида трамвай-троллейбус бошқармаси ишчи ва хизматчилари учун мўлжалланган 410 ўринли янги ётоқхона биноси фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари, яқинда Юнусобод массивида электр транспортчиларнинг 15 оиласи ҳовли тўйлари ўтказди.

ПЕШҚАДАМЛАР

2-троллейбус депосида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига маршрутлараро ўтказилаётган социалистик мусобақа қизғин боряпти. Ҳозирда 16-комсомол ёшлар маршрути мусобақада карвонбошилик қиляпти. Аварияcиз юрувчилар мастери А. Лавров, Р. Рисқиев, А. Чепиковлар ҳар сменада планга қўшимча 400 — 500 йўловчига маданий хизмат кўрсатмоқдалар.

МИЛЛИОНЕРЛАР

2-трамвай депосида миллионер ҳайдовчилар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Трамвай ҳайдовчи О. Шукуров, А. Хошимовлар троллейбусда миллион километр йўлни аварияcиз босганликлари ҳақидаги хушхабар уларнинг ҳамкасбларини мамнун этди.

Футбол

Халқаро турнир олдидан

Бугун

Ереванда ги «Раздан» стадионида СССР терма командаси мамлакат чемпиони ва Кубок эгаси «Арарат» командаси билан ўртоқлик учрашувини ўтказади. Терма командамиз шарафини олий лига командаларидан тузилган ў й и н ч и лар ҳимоя қилишади. Булар — Леонид Колтун («Днепр»), Владимир Пильгуй («Динамо» Москва), Владимир Олейник («Зенит»), Реваз Дзодзуашвили («Динамо», Тбилиси), Владимир Капличний (ЦСКА), Леонид Буряк, Виктор Колотков, Владимир Мунтян (ҳаммаси— «Динамо» Киевдан), Анатолий Коньков («Шахтёр»), Оганес Заназанян («Арарат»), Олег Блохин ва Анатолий Шепел (иккаласи «Динамо» Киевдан), Вадим Павленко («Динамо» Москва), Левон Иштоян («Арарат»), ва «Пахтакор» командасининг икки ҳужумчиси Владимир Федоров ҳамда Василис Хадзипанагис иштирок этадилар. Жароҳатланганликлари учун Ереванда ўтказилаётган бугунги ўйинда Москванинг «Спартак» командаси ўйинчиси Сергей Олшанский ва ЦСКА футболчиси Владимир Федотов иштирок этмайдилар.

Бундай учрашувларни ўтказиб туриш 18—22 июлда Польшада бўладиган халқаро турнир олдидан тайёргарлик кўришди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

КОПЕНГАГЕН. Дания Коммунистик партияси Грециянинг озодлиги учун курашувчи таниқли арбобларидан Антониос Амбатьелос ва Никос Калудис дарҳол озод қилинсин, деб талаб этади. Улар Греция зиндонларида азоб чекиб ётмоқдалар.

Дания Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Греция маъмурларига йўллаган мактубида бундай дейилади: «Греция Компартияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзолари Антониос Амбатьелос ва Никос Калудис жуда оғир шароитда сақланмоқда. Улар ғоят бетоб бўлиб қолишди, уларнинг ҳаёти хавф остида».

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси ҳукумати билан Лаос ҳукмронлиги ҳукумати ҳар икки давлат ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатиш тўғрисида қарор қабул қилди.

КАРАКАС. Венесуэлла конгресси сенати фавқулодда иқтисодий тадбирлар тўғрисида президент Каролос Андрес Перес томонидан тақдим этилган планни маъқуллади. Бу план металлургия саноати корхоналарини национализация қилишни, меҳнаткашларнинг иш ҳақини оширишни, мамлакатдаги чет эл нефть компаниялари фойдасидан олинадиган солиқларни кўпайтиришни, шунингдек давлат бошлиғига иқтисодий ва молиявий фаолият соҳасида фавқулодда ҳуқуқлар беришни кўзда тутади.

НУАКШОТ. Мавритания ёшлар ва спорт ишлари министри Мамаду Аласан қуйидагиларни айтди: Мавритания революцион, прогрессив тараққиёт йўлига қатъий ўтиб олди ва реакция кучлари Республикани орқага қайтишга мажбур эта олмайди. Мамаду Аласан пойтахтда ўтказилган оммавий митингда сўзлаган нутқида мамлакат ёшларига мурожаат қилиб, миллий тикланиш, Республиканинг революцион ғалабаларини ҳимоя қилиш, Мавритания тараққиётининг душманларига қаттиқ зарба беришга Мавритания халқи партиясига амалий ёрдам кўрсатишга даъват этди.

ЛУСАКА. Замбия президенти Кеннет Каунда ривожланаётган мамлакатларнинг ўз минерал хом ашёсига ҳаққоний нарх белгилаш ҳуқуқи борлигини таъкидлади.

Кеннет Каунда Капири-мпоши шаҳридаги шиша буюмлар заводини очиш маросимида нутқ сўзлади. Ривожланаётган мамлакатлар, деди президент, ўзларининг табиий бойликларини авайлаб сақлашлари ва бу бойликлардан ўзларининг миллий манфаатларига мувофиқ фойдаланишлари керак.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Компартияси миллий кенгашининг раиси Ш. А. Данге қуйидагиларни айтди: темир йўл транспорти ходимларининг забастовкасида икки миллионга яқин киши қатнашди. Бу забастовка Ҳиндистондаги касаба союз ҳаракатининг энг катта ютуғидир. Забастовка мисли кўрилмаган бир воқеа бўлди. У тилдаги тафовутлар ҳам, бошқа тафовутлар ҳам ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилаётган ишчилар синфининг бирлигига халақит беролмаслигини кўрсатди.

ТОКИО. Гумма префектураси хусусий темир йўллари ишчиларидан 600 дан ортиқ киши иш ташлади. Темир йўл компаниясининг хўжайинлари иқтисодий аҳволни яхшилаш тўғрисидаги талабларни қондиришдан бош тортганидан кейин темирйўлчилар иш ташлашга мажбур бўлдилар.

(ТАСС).

ЁШЛАР, МЕҲНАТ ҚУЧОҒИГА

Ушбу суратда Ҳамза районидаги 156-ўрта мактабнинг бу йил саккизинчи ва ўнинчи синфларини битирадиган бир группа ўқувчиларини кўриб турибсиз. Бу қувноқ йигит ва қизлар ҳунар-техника билим юртларига бориб ўқиб, ишчи ва қурувчи касбларини мукаммал эгаллашга ва шаҳримиздаги корхоналарда, қурилиш майдонларида меҳнат қилишга қатъий аҳд қилишди.

Ю. Бутусов фотоси.

ЁШЛАРГА ИШОНИШ, УМУМ ФОЙДАСИНИ КЎЗЛАБ МЕҲНАТ ҚИЛИШГА ҒАЙРАТ-ШИЖОАТ ВА САҲОВАТ БИЛАН ИНТИЛИШ ҚАБИ ФАЗИЛАТЛАРИГА ТАЯНИШ ВА АЙНИ ЧОҒДА УЛАРГА ҲАЁТГА ТЎҒРИ ЙЎЛНИ ТАНЛАБ ОЛИШИДА ЁРДАМ БЕРИШ, ЁШЛАРНИ КЕКСА АВЛОДЛАРНИНГ БИЛИМЛАРИ ВА ТАЖРИБАСИ БИЛАН ҚУРОЛЛАНТИРИШ — ҲАММА ВАҚТ КОММУНИСТЛАРГА ХОС АНЪАНА БЎЛИБ КЕЛДИ. ПАРТИЯ БУНДАН БУЁН ҲАМ АНА ШУ АНЪАНАЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙВЕРАДИ, ЁШЛАР АКТИВЛИГИНИ ОШИРИБ БОРАДИ, УЛАРНИ СОЦИАЛИСТИК ЖАМИЯТ ИШЛАРИНИ БОШҚАРИШДА ИШТИРОК ЭТИШГА ЯНАДА КЕНГ КЎЛАМДА ЖАЛБ ЭТА ВЕРАДИ.

(Л. И. Брежневнинг ВЛКСМнинг XVII съездида сўзлаган нутқидан).

Муносиб ўринбосарлар

ОЛДИМГА юзларида табассум билан тепловоз цехининг мастери Михаил Сокол кириб келди. Унинг кайфиятидан бирон-бир хушхабар олиб келганлиги яққол сезилиб турарди.

— Тўрт минг, йилига тўрт минг, — деди у қувончини яширолмасдан.

—Бундоқ тушунтириб айтсангчи, Миша, — дедим ажабланиб,— нима лотореяга бирон нарса ютдингми?

— Йўқ, киритган рационализаторлик таклифим йилига 4 минг сўм иқтисодий фойда келтирар экан, — жавоб берди у, севиниб. — Биргина бу эмас, таклифим туфайли ремонтчи-слесарнинг иши осонлашди, участкада иккита ишчи кучини тежаб қолиш имкони яратилди.

Чиндан ҳам бу йигитга ҳавасим келиб кетди. Атиги бундан икки йил илгари ҳеч қандай касбга эга бўлмаган ғўр йигитча эди. Биринчи бўлиб Михаил Соколга тепловоз цехида слесарь бўлиб ишлашни мен маслаҳат берган эдим. Бу ерда иш чиндан ҳам қизиқарли. Чунки бузилиб қолган тепловозларни оёққа турғазиш ўзига хос чаққонликни ва уддабуронликни талаб қилади. Тиришқоқ тоғдан ошар деганларидек, у ёш бўлишига қарамай улкан тепловозларни ремонт қилиш йўлларини ўрганди. Бу борада устозлари унга ёрдам қўлини чўзди. Тажрибали ишчилар ҳеч қачон уни қойишмади. Балки билмаганларини қунт билан ўргатди. Ҳалол меҳнат қилган киши улғаяверар, юксалаверар экан. Кўп ўтмасдан ҳамкасблари Мишани бригадир, сўнг мастер вазифасига кўтаришди. Мана унинг ўзи ишидан кўнгли тўқ. Ҳамкасблари оғирини енгил қилиб коллективда обрў топаётганлигидан мамнун. Муҳими, у кишининг барча орзулари меҳнатда рўёбга чиқишини ўз кўзи билан кўриб, бунинг гувоҳи бўлиб турибди.

Революцион анъаналарга бой бўлган заводимизда Миша каби ёшлар юзлаб топилади. Ёшлар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилашда асосий таянчимиз. Шунинг учун ҳам уларга тобора ғамхўрликни кучайтириб бораяпмиз. Сафимизга келиб қўшилаётган ёшларни аввало ишлаб чиқариш билан яқиндан таништириб, ўзлари севган касбларини танлашга имкон туғдирамиз. Сўнг уларни тажрибали мастерлар назоратига топширилади. Тажрибали мутахассислар ёшларга фақат касб сирларинигина ўргатиб қолмасдан, балки меҳнатни севиб, ҳаётдан ўз ўринларини топиб олишларига ёрдам беради. Бу эса ёшларни ўз касбларига ихлос қўйиб коллективга мустаҳкам ўрнашиб олишларига имкон бермоқда. Тажриба шуни кўрсатадики, қайси участкада ёшларга ғамхўрлик кучайтирилган бўлса, шу жойда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳам, унинг сифати ҳам ошиб бормоқда. Яна шуниси муҳимки, ёшларни фақат ўзлари ёқтирган касблар бўйича жойлаштириш ишларига катта эътибор бераяпмиз. Мутахассисларимизнинг ёшлар орасида тарқатган махсус анкеталарга олинган жавобларга кўра, уларнинг кўпчилиги токарлик, фрезерлик ва слесарлик касбини ёқтиришар экан. Шунинг учун ҳам заводимизнинг қатор цехларига янги токарлик ва фрезерлик дастгоҳлари ўрнатилди. Янги дастгоҳларда ишлаш ёшлар учун жуда завқли бўлмоқда. Шунингдек, сафимизга ўрта мактабдан келиб қўшилган ёшларни ўз касбини пухта ўзлаштириб олишлари учун малака оширувчи махсус курсларга жалб этилади. 2-механика цехининг токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдушукур Қодиров, қуюв цехининг мастери, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Абдулла Султонмуродов каби заводимизнинг машҳур кишилари ёшлар билан тез-тез учрашув ўтказиб, ўзларининг меҳнатдаги бой тажрибаларидан сўзлаб беришади. Ёшларни ҳалол меҳнат қилишга, меҳнатни қадрлашга чорлашади. Бу тадбирлар коллективимиз ёшларини ишлаб чиқаришда актив иштирок этишга чорламоқда. Мана ўтган йили сафимизга 700 га яқин ёшлар келиб қўшилган бўлса, уларнинг кўпчилиги самарали меҳнат қилмоқда. Бу ёшлар ичида 250 киши махсус ҳунар-техника билим юртини битириб келган бўлса, қолганлари ўрта мактаб партасидан келиб қўшилган. Бу йил ҳам коллективимиз юздан зиёд ўсмирлар билан бойиди. Ёшлар ишлаб чиқаришга тез кўникиш билан коллективнинг ижодкорлик ҳаракатида актив иштирок этмоқдалар. Электр машиналари цехида смена топшириқларини 150 процентдан ошириб бажараётган Михаил Рунов, Фарид Ҳасанов ва Александр Зотовларни ўтган йили коллективга келиб қўшилганларида ҳеч ким бундай меҳнат ютуқларига эришишларини кўз олдига келтиролмас эди. Ёшларимиз самарали меҳнат қилишлари билан ўзларининг олдида турган асосий орзуларини ҳам унутишаётгани йўқ. Коллективимизда юзга яқин киши олий ўқув юртларида ва техникумларда таълим олмоқда. 60 дан зиёд киши кечки мактабларда ўқишаяпти.

Заводимизда ёшларнинг меҳнатдан сўнг яхши хордиқ чиқаришлари учун ҳам барча шарт-шароит муҳайё. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги ва қатор спорт секциялари ишлаб турибди. Спортнинг футбол, шахмат-шашка, стол тенниси ва баскетбол турлари бўйича шаҳримиз саноат корхоналари ўртасида ўтказилаётган мусобақаларда корхонамиз ёшлари етакчи ўринларни эгаллаб келмоқда. Шунингдек, дам олиш кунлари коллектив ҳолда саёҳат ва экскурсиялар уюштирилади. Чимён тоғларида мириқиб дам олишади. Бу тадбирлар ёшлар ўртасидаги ўзаро дўстликни мустаҳкамлаш билан янгидан-янги меҳнат зафарларига чорламоқда. Ёшларимиз орасида изланувчилар, яратувчилар сафи кундан-кунга ортиб бормоқда. Заводимиз коллективининг қўлга киритаётган ютуқларида ёшларимизнинг хизмати катта, албатта. Коллективимизда ана шундай ижодкор ёшларимиз бор. Улар барча орзулари меҳнатда рўёбга чиқаётганлигидан мамнун.

О. ОТАХОНОВ,

Октябрь революцияси номли тепловоз вагон-ремонти заводи касаба союз комитетининг раиси.

МЕҲНАТ ҚИЛИБ ТОПГАНИНГ, ҚАНДУ АСАЛ ТОТГАНИНГ.

(Халқ мақолларидан)

• Устоз ва шогирдлар ҳақида

МАРИЯ Фёдоровна Спицина кўп йиллардан бери «Юлдуз» фирмасининг 2-тикув цехида тикувчи бўлиб меҳнат қилади. Сўнгги пайтларда у ўзи билан ёнма-ён ишлайдиган ёш қизга эътибор берадиган бўлиб қолди. Қизнинг характери оғирроқ эди, баъзан жуда жиддийга ўхшарди, баъзан жиззакилиги ҳам тутиб қоларди, ўзидан тажрибали кишиларнинг маслаҳатига қулоқ солгиси келмасди. Мария Федоровна қиздаги бу ташқи қайсарлик остида қандайдир муваффақиятсизликни кўрди, буни тўла ҳис этгач эса, бефарқ бўлиб қололмади. Ана шунда у Ҳалимани баъзи бир кишилар қилаётганидек, дакки ва пўписа билан «тузатиш» мумкин эмаслигини, бу ерда бошқача йўл тутиш кераклигини англади.

Мария Фёдоровна Ҳалима Содиқованинг устози бўлиб қолганидан кейин эса, шогирдини яхшилаб ўрганиб олди, улар ўртасида самимият, ўзаро ишонч ва ҳурматга асосланган муносабат юзага кела бошлади.

Лекин қизда устозига тўла ишонч ва ҳурмат секин-аста унинг қийинчиликлари ва ташвишла-

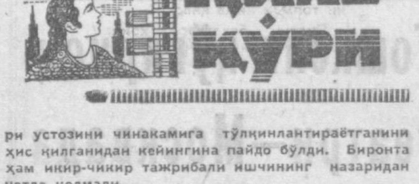

ри устозини чинакамига тўлқинлантираётганини ҳис қилганидан кейингина пайдо бўлди. Биронта ҳам икир-чикир тажрибали ишчининг назаридан четда қолмади.

Яқинда у Ҳалиманинг ишини кузатиб, у ҳали ўзига мос ишни топмаганлигини ҳис этди. Мария Фёдоровна унга ишни ўзгартиришни маслаҳат берди, қизга ўзига мос иш топиб беришга ҳаракат қилди. Мастер Шарафутдинова билан маслаҳатлашиб. Ҳалимани дазмолчиликка ўтказишга келишишди. Бу иш қизнинг ўзига ҳам маъқул бўлди, иши ҳам юришиб кетди, илгари кунлик нормаларини дам бажариб, дам бажаролмай юрган бўлса, энди бажарадиган бўлиб қолди. Биринчи муваффақиятдан кейин унда ўзига ишонч ҳам пайдо бўлди, ишига кўнгил қўйди.

Лекин устозни фақат ишлаб чиқариш муваффақиятларигина қизиқтириб қолмади. Уни бошқа нарсалар: Ҳалиманинг қандай яшаши, нималарга қизиқиши, бўш вақтини қандай ўтказиши ҳам қизиқтира бошлади. Мария Фёдоровна у билан суҳбатлашиб, кўп нарсани билиб олди. Қиз анча қийин турмуш кечираркан. Ўн саккизга кирмасидан отасидан ҳам, онасидан ҳам айрилиб, мустақил ҳаёт кечира бошлабди. Ундаги характернинг мураккаблиги, катталарнинг маслаҳати ва ғамхўрлигига муштоқлиги ҳам мана шундан экан.

Кунлардан бир кун Мария Фёдоровна унинг уйига борди. Кўча совуқ, изғирин эди. Ҳалиманинг уйида эса печка ҳам йўқ, эшик ва деразалари нобоп экан. Эртаси куни фирма парткоми ва фабкомида қизга ёрдам зарурлигини билишди.

— Печкани ўрнатиб, эшик ва деразаларнинг тузатиб беришгунча менинг уйимда яшаб турасан, — деди Мария Фёдоровна Ҳалимага. Шунда қиз ўзига яқин ва қадрдон киши топганлигини англади.

Яна шу нарса муҳимки, Мария Фёдоровна 2-цех коллективидаги барча кишилар қизга самимий ва дўстона муносабатда бўлиши учун ҳаракат қилди. Шундан кейин қиз ҳам кишилар билан бошқача муомалада бўладиган бўлиб қолди. Унинг илгариги ичимдан топлиги ва жиззакилиги ўрнини қувноқлик ва кишиларга ишонч эгаллади.

Мария Фёдоровна ҳозир гарчи асосий мақсадига эришган бўлса ҳам, ҳали ўз ишини тугалланган ҳисобламайди, Ҳалимада ҳали ҳам баъзан планни бажармаслик ҳоллари юз бериб туради. Демак, қиз ҳамон ўз тажрибаси ва қалб қўрини бахш этадиган кишига зарурат сезаяпти.

Е. ЧУДНОВСКАЯ.

•Бизнинг интервью

Сафимизга қўшилинг

Мухбиримиз тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган тўққизлар ташаббусининг қатнашчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Вера Ивановна Солдатова билан учрашиб, ундан ўзининг меҳнат фаолиятини қандай бошлаганлиги, қандай қилиб донгдор тўқувчи бўлиб етишганлиги, комбинатда ҳозирги пайтда ёшлар учун яратилган шароитлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилди. Қуйида донгдор тўқувчининг шу ҳақдаги ҳикояси билан танишасиз.

— Бизнинг ёшлигимиз жуда оғир пайтларга, тирик нари торт, ўлик бери торт бўлаётган, Ватан тақдири жанг майдонида ҳал этилаётган замонларга тўғри келганди. Уруш айни қизиб турган пайтда, ўн тўрт ёшимда Уралдаги ҳунар мактабини битирдим. Кейин фронтга қурол ишлаб чиқарадиган заводлардан бирида ишладим. Суткасига 15-16 соатдан меҳнат қилардик, тўйиб овқат ҳам еёлмасдик. Ҳамма нарса фронт учун эди, ҳар грамм нон, ҳар грамм пўлат, қўрғошин ҳисобда эди. Биз фронт орқасида урушнинг бутун моддий оғирлигини ўз елкамизга олиб, Қизил Армиянинг буюк ғалабасига мустаҳкам замин ҳозирлагандик. Ниҳоят, кутилган буюк ғалаба куни ҳам келди, уруш ҳам тугади. Шундан кейин мен Тошкентга келиб тўқимачилик комбинатига ишга кирдим.

...Биринчи фабриканинг тўқув залига биринчи бор кирганимни ҳеч унутолмайман. Ўшанда бу ердаги манзарани кўриб ваҳимам келиб кетганди. Улкан цех, минглаб ишчилар, шовқин эса қулоқни қоматга келтирарди.

Дастлаб зарядчи бўлиб ишладим. Мария Алексеевна Шумакова менга устозлик қилди. Кейин мустақил тўқув станогига қўйишди. Бу ерда жуда қийналдим. Тугунларни тез ва тўғри ечолмасдим, бу ишга лаёқатим йўқдай ҳам эди.

Шунда мени Клавдия Андреевна Трусова ўзига шогирд қилиб олди. У менга тўқувчилик касби осон эмаслигини, бунда катта малака орттириш учун бир ой-икки ой эмас, балки бир неча йил керак бўлишни тушунтирди. Аслида худди шундай бўлди ҳам. Вақт ўтиши билан тўқувчилик касбининг сир-асрорини секин-аста ўрганиб, яхши ишчилар қаторидан ўрин олдим.

1957 йилда эса биринчи устозларим К. Трусова ва М. Шумакова мени КПСС аъзолигига тавсия қилишди...

Шундан бери яна кўп сувлар оқиб ўтди. Бу вақт мобайнида комбинат, унинг коллективи янада ўсиб, комол топди. Менинг ҳаётимда ҳам кўп ўзгаришлар бўлди.

1971 йил баҳорида комбинатда зўр воқеа бўлди. Лидия Казанцева мамлакат тўқувчилари орасида биринчи бўлиб 48 та тўқув станогига хизмат кўрсата бошлади.

Шунда Лидия Казанцеванинг сменачиси ким бўлиши мумкин деган савол туғилди. Бу вазифани мен ўз зиммамга олдим. 1973 йилнинг 5 июлида тўққизинчи беш йиллик топшириғини бажарганлигим ҳақида ғалаба рапорти бердим.

Шу йил февраль ойида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг тўққиз ишлаб чиқариш илғорининг 1971 — 1975 йиллар мобайнида икки беш йиллик топшириқни бажариш бўйича бошланган ташаббусини қизғин маъқуллади. Шулар орасида мен ҳам бор эдим. Ҳозир мен 1977 йилнинг июль ойи ҳисобига ишлаяпман. Май ойи топшириғини муддатидан илгари ошириб бажардим.

Комбинатдаги ўттиз йилга яқин меҳнат фаолиятини ўйласам дастлабки устозларимга, қолаверса бутун коллективимга бўлган меҳрим товланиб кетади.

Ҳозир бизнинг комбинатимизда ёшларнинг касб эгаллаши, илғорлар тажрибасини ўрганиши, учун ҳамма шароитлар муҳайё этилган.

Ҳозир комбинатда илғор ишчиларимиздан 544 нафари устозлик қилаяпти. Уларнинг қўл остида 680 ёш ишчи илғор иш усулларини ўрганаяпти. Ёш ишчилар малакасини оширишда кенгайтирилган техника таълими системаси ҳам катта роль ўйнаяпти. Ўтган йили комбинатимиздаги ишлаб чиқариш-техника, илғор иш методлари курсларида, иккинчи касб ўрганиш группаларида 2200 дан кўпроқ ёш ишчи тайёргарликдан ўтди.

Қадрли укалар, сингиллар! Комбинатимизга келинг, бирга меҳнат қилайлик.

ҚУНТ БИЛАН ЎРГАН ҲУНАР, ҲУНАРДАН РИЗҚИНГ УНАР.

(Халқ мақолларидан)

Устки трикотаж фабрикасида кўплаб комсомол-ёшлар самарали меҳнат қилмоқда. Улар ветеран ишчилар ёрдамида касб сирларини пухта ўрганишиб ишлаб чиқаришда ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Фабриканинг 1-филиали чевар тикувчиларидан З. Ғуломова (чапда) ва М. Муҳаммадалиевалар ойлик топшириқларини мунтазам ошириб бажариш билан коллективда обрў топмоқдалар.

Орзуларим

ҲАР куни отам билан акам ишдан мамнун ҳолда қайтишади. Иккиси алламаҳалгача меҳнатдаги ютуқлари тўғрисида фахрланиб сўзлашади. Мен уларнинг суҳбатларидан коллектив меҳнатининг нақадар гаштли эканини чуқур ҳис қиламан. Биргина бу эмас, мактабимиз директори Ғафуржон Холматов, синфимиз раҳбари Тамара Некрасова ва бошқа ўқитувчилар ёшларнинг орзу-умидларига етишида энг яқин йўл меҳнатга ихлос қўйиш деб айтишади. Бундан ташқари мактабимизга ташриф буюришган районимизнинг донгдор кишилари ўзларининг бой тажрибаларидан сўзлаб бериб, биз ёшларни замонамизнинг етук кишилари бўлишимиз учун меҳнатни севишга, касбни ардоқлашга чорлашмоқда. Бу эса ўқувчиларда катта таассурот қолдирмоқда. Биз ёш бўлсак ҳам ҳалол меҳнат кишини нақадар улуғлашига шубҳасиз ишонамиз. Айниқса ёшларнинг ишлаб чиқаришда қўлга киритаётган ютуқлари бизни тўлқинлантириб юборади. Айниқса ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўз тажриба ва билимларини мустаҳкамлаб бораётган йигит ва қизларнинг меҳнатда қучаётган ютуқлари нақадар қувончли. Булардан кўриниб турибдики, киши ҳалол меҳнат қилса, ҳеч қачон кам бўлмас экан. Мана авиация заводининг фрезерчиси, СССР Олий Советининг депутати Альбина Девятова, тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева ва шу каби донгдор кишилар коллективда ҳалол меҳнат қилиб обрў топишган.

Бу йил 215-мактабнинг 8-синфини битирмоқдаман. Келгусида оиламиз анъанасини давом эттириб, ишчилар сафига қўшилиш ниятим бор. Шунинг учун ҳам ҳужжатларимни 14-ҳунар-техника билим юртига топшириб қўйдим. Билим юртини битиргач, «Ташсельмаш» заводида ишламоқчиман. Шунингдек, асосий орзуимни ҳам унутганим йўқ. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ўқув юртида таълим олиш ниятим бор.

Муҳаббат **ФАЙЗИЛОВА,**

215-мактабнинг 8-синф ўқувчиси.

Қурувчи бўламан десангиз...

(РЕПОРТАЖ)

Ўтган куни қурилишда Илёсни учратиб қолдим. Дўстим ишдаги муваффақиятлари ҳақида тўлқинланиб гапирди.

— Ўша билим юртида олган билимларим жуда асқотяпти. — деди у.—Бу йил укам 8-синфни битиряпти. Унга ҳам ўзим ўқиган 63-билим юртига кириб ўқишини тавсия қилдим. Жуда яхши жойда. У ерда ўқитувчилар зўр, пухта билим беришади. Шу билим юртини газетага ёзиш керак. Токи, ҳозир мактабни битирган ўсмирлар у ердаги шароитлар билан танишиб, ўзимиздай қурувчилик касбини эгаллашсин...

Чилонзорнинг йигирма олтинчи кварталида панжара билан ўралган, серсоя дарахтлар оғушидаги баланд иморатлари бор ҳовлига киришингиз билан димоғингизни турфа гулларнинг хушбўй ҳиди қитиқлаб, товланиши кўзингизни яйратади. Меҳнатни улуғловчи, касб эгаллашга даъват этувчи шиорлар ўрнатилган йўлкалар сизни ўқув корпусига кузатади.

Озода, саранжом-саришта коридор деворларини «Ёш наққош», «Дурадгор» каби деворий газеталарнинг янги сонлари безаб турибди. Уларда билим юрти ҳаётига оид кўп маълумотларни ўқиш мумкин. Чунончи, билим юрти 1968 йилда «Главташкентстрой» базасида ташкил этилганлиги, аввал қисқа муддатли курсларда ғишт терувчилик, пайвандчилик, сувоқчилик, бўёқчилик касблари ўргатилгани, 1970 йилда ўрта-ҳунар-техника билим юртига айлантирилганлиги ёзилган. Ўтган йили билим юртини 186 бинокор битирибди. Бу йил 216 нафар ёш қурувчиликдаги саккиз ҳунарни эгаллаб, ҳаётга йўлланма олади.

Ҳар йили билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга олий ўқув юртлари ва техникумларга кириб ўқиш учун йўлланма берилади. Бу йилги имтиёзлар О. Эргашев, К. Орифжонов, Р. Ёқубов, Н. Иброҳимов сингари сувоқчилик, ўймакорлик, бўёқчилик группаларини аъло битираётган 14 нафар ўқувчига тегади.

Коридор бўйлаб бироз юрган эдик, ажиб шўх музика садоларини эшитдик. Икки тавақали катта эшикни аста очдик. Кенг хонада 50 га яқин ҳаваскор ёшлар репетиция ўтказишаётган экан. Тўгарак раҳбари Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист У. Ғаниев бизга:

— Бўлажак бинокорларни қурувчилик сирлари билан бирга, санъат билан ҳам таништириб бораяпмиз, — деди. Бу ерда яна миллий чолғу асбоблари, йигитлар хори, духовой, эстрада оркестри каби еттита бадиий ҳаваскорлик тўгарагида ўқувчилар актив қатнашишмоқда. Тўгаракларга А. Султонов, К. Солиев Т. Колачёв сингари тажрибали санъаткорлар бошчилик қилишаяпти. Шунинг учун ҳам ҳунар-техника билим юртлари бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг республика кўригида муваффақиятли иштирок этдик.

Ўқув-тарбия ишларининг қай даражада ташкил этилганлигини билиш мақсадида илмий бўлим мудири Анормет Рўзиметов билан синф хоналарини айландик. Билим юртида 34 та синф хонаси бўлиб, унинг 18 таси фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари билан жиҳозланган лаборатория хоналари экан.

— Ўқитувчиларимиз барча дарсларни кўргазмали қуроллар воситасида олиб боришади, — дейди А. Рўзиметов. —Уларнинг барчаси олий маълумотли ва катта педагогика тажрибага эга. Бу ўринда СССР ҳунар-техника таълими аълочиларидан Собир Орипов, Абдураҳим Қаюмов, Нина Ли каби ўнлаб касбининг фидоийлари номини тилга олишни истайман.

Синф хонасига икки йил муқаддам автоматлаштирилган бошқариш пульти ўрнатилган. Ўқитувчи ўтирадиган стол анча катта. У ерда кўк, қизил, қора тугмачалар бор. Ўқитувчи хонадаги барча предметларни ўтирган жойида тугмачани босиб, ҳаракатга келтира олади. Масалан, доскага янги ўтилган тема юзасидан схема чизиш керак. Шунда у тугмачани босганида, доска устидаги парда очилади. Ярим варақ қоғозга керакли схема ёки формулани ёзиб, стол устидаги ойна остига қўяди. Сўнг тугмачани босади. Шунда доскада ҳалиги тасвир катталашган ҳолда намоён бўлади. Ўқитувчи дарсда бўр ва доска артадиган латта ишлатишдан озод қилинган.

Одатда ҳар бир дарс ўтилгандан сўнг, кино ёки диафильм намойиш қилинади. Ўқитувчи керак бўлган ҳолда бошқариш пультидаги тугмани босади. Шунда аввал дераза пардалари ёпилади, кейин доска икки томонга ажралиб, экран ҳосил бўлади ва қўшни хонадаги кинескоплар ишга тушиб, экранда фильм намойиш этилади.

Ўқувчилардан ўтилган дарсларни сўраб бориш, мустаҳкам билим олишда катта аҳамиятга эга. Аммо кўпинча ўқитувчилар 45 минут давомида ҳаммадан дарсни сўраб, янги дарс ўтишга улгура олмайди. Бу соҳада ҳам билим юрти ўқитувчиларига техника ёрдамга келди. Синфга Киев алоқа институтида яратилган «Киси —5» маркали электрон имтиҳон олувчи аппарат ўрнатилган. Бўлажак бинокорлар ўтилган темалар юзасидан энг одил баҳо қўювчи аппаратларга имтиҳон топширишади.

Билим юртида оммавий физкультура-спорт ишларига ҳам катта эътибор берилаяпти. Бу ерда 12 та спорт секциясида В. Мин, В. Цейтлин каби 12 та спорт мастери мунтазам машғулотлар олиб бораяпти. Билим юрти ташкил этилгандан буён бу ерда тўртта СССР спорт мастери ва 16 та мастерликка номзод тайёрланди.

Билим юртида қурувчи бўлишга, бахтини меҳнатдан топишга қарор қилган ёшларнинг ҳар томонлама чуқур билим олишлари, бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун яратилган шароитлар билан танишар эканмиз, беихтиёр ўнинчи ё саккизинчини битириб чиқиб, мустақил ҳаётга илк қадамини қўйишдан олдин нима қиларини, қайси касбни эгаллашга ҳайрон бўлиб юрган укаларимиз ҳақида хаёлга толдик. Шунда кўркам бинолар бунёд этиб, кишиларимизнинг кўнглини шод этишни, келажак авлодларга улкан меъморлик обидаларини ҳадя этишни ҳаётининг асосий мазмуни деб билган Ҳ. Қосимов, Х. Қорабоев, С. Мирҳолдоров, Р. Зиёев каби юзлаб машҳур бинокорларни эслаб кетдик. Улар назаримизда ёшларни бахтини енгил-елпи меҳнатдан эмас, мардлар касби бўлган қурувчиликдан излашга даъват этаётгандай туюлди.

А. НИЁЗОВ.

УСТА КЎРМАГАН ШОГИРД, ҲАР МАҚОМГА ЙЎРҒАЛАР.

ОЛТИН ЎТДА ТОБЛАНАР, ОДАМ-МЕҲНАТДА.

(Халқ мақолларидан)

ПЛАНЕТАЛАРАРО КЕМАНИ КИМГА ИШОНИБ ТОПШИРИШ МУМКИН

Медицина фанлари кандидати Михаил Алексеевич Новиков ва папирусдан қилинган «Ра» қайиғида Атлантик океан орқали ўтказилган икки экспедиция қатнашчиси врач Юрий Александрович Сенкевич келгусидаги планетарааро космик учишлар учун кўп миллатли экипажлар тузишнинг психологик хусусиятларини тадқиқ қилдилар. Олимлар шу хусусда халқаро астронавтика федерациясининг XXIV конгрессида доклад қилишди.

Кўпгина мўътабар кишилар ва илмий ташкилотлар инсоният 2000 йил киришидан илгариёқ океан тубида яшашга кўникади ҳамда бошқа планеталарга бориб келади, деган фикрни айтмоқдалар. Шу нарсани назарда тутиш керакки, деб қайд қилади улар, бу вазифаларнинг истаган бирини, ҳатто энг илғор мамлакатнинг ҳам ёлғиз ўзи ҳал этиши амри маҳол. Инсоният бундай жуда қийин сафарга фақат биргаликда отланиши мумкин.

Шу муносабат билан олимлар олдида кўп ойлар давом этадиган планетарааро учишларда интернационал экипажнинг психологик жиҳатдан ҳамжиҳат бўлишини қандай қилиб таъминлаш керак, деган янги специфик масала кўндаланг бўлади.

Бармоқ билан санарли оз сонли кишилар билан бир ерда узоқ вақт биқиниб, айрилиқда яшаш экипаж аъзоларининг руҳий физиологиясига қандай таъсир этади? Учиш вақтида группа психологияси қандай бўлиши керак?

Юрий Сенкевич ва Михаил Новиков бу саволларга жавоб бериш учун папирусдан қилинган «Ра» қайиғида Тур Хейрдал раҳбарлигида Атлантик океан орқали ўтказилган икки сузиш, 1971—72 йилларда «Комсомольская правда» газетаси ташкил этган қутб экспедицияси (Шимолий Ердаги Арктика районлари, Лонг бўғози ва Врангель оролини пиёда юриб ўтиш), шунингдек, Антарктидани тадқиқ қилишнинг экспериментал - психологик натижаларни синчиклаб тадқиқ қилишди, ҳамда таққослаб кўришди.

Экспедицияларнинг бундай танлаб олиниши тасодифий эмас. Бу экспедицияларнинг ҳаммасида яккаланиб қолган кишилар одатланилмаган социал ва табиий шароитларда иш олиб

Инсон ва коинот

боришади. Ҳамма ерда уларга чинакам хавфлар, катта жисмоний ва ҳаяжонли зўриқишлар, иқлимий қийинчиликлар ҳамроҳ бўлади... Новиков ва Сенкевич тадқиқот қилишга киришаётиб, жумладан, группани қандай тўлдириш керак? Унинг ҳажми қандай бўлиши лозим? Янгидан тузилаётган экипажга «кексалар»ни яъни илгари экспедицияларда бўлган кишиларни қанақа принцип билан қўшиш зарур? Сафар вазифаларини бажариш жараёнида характерларнинг «ишқаланиши»га ёки аксинча жанжалли вазиятларнинг кескинлашишига нима сабаб бўлади? деган саволларга жавоб беришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар.

Экспедицияларнинг натижаларини таҳлил қилиш психологик ҳамжиҳатлик масаласи фавқулодда қизиқарли ва мураккаб масала эканлигини тасдиқлади.

«Ра»нинг иккала сузишида қатнашган Санкевич мисол учун шундай характерли тафсилотни қайд қилади. Иккинчи сузиш вақтида «ветеранлар» («Ра-1» сузишнинг қатнашчилари) жанжалли ва низоли масалаларни ҳал қилишда рўй берган ўзаро ихтилофларни «янги»ларга билдирмаслик учун ҳаракат қилишди.

Бундай кўп миллатли группаларни тўлдириш вақтида мазкур тўдаларга хос бўлган хусусиятларни ҳисобга олиш керак. Интернационал экипаж аъзоларининг ўзаро алоқалари ҳамда бир-бирига бўлган касбий таъсирлари чет тилларни ва социал этник тафовутларни етарли даражада яхши билмасликлари натижасида қийинлашиши мумкин.

Кўп миллатли экипаж масаласини уни тўлдиришнинг илмий принциплари асосидагина муваффақиятли ҳал қилиш мумкин. Бу ишда экипаж аъзоларининг психологик ва социал жиҳатдан ҳамжиҳат бўла олиши ҳисобга олинмоғи лозим. Планлаштирилаётган интернационал сафар бошланишидан анча илгари унинг қатнашчиларини профессионал маънодагина эмас, балки бир-бири билан муомала қила билиши жиҳатидан ҳам пухта тайёрлаш лозим.

Ниҳоят, энг муҳими йирик корхона раҳбари ёки узоқ масофага сузиш кемасининг капитани вазифасига тайинланиши кўзда тутилган кишиларнинг қандай юксак инсоний фазилатларга эга бўлиши талаб этилаётгани ҳаммага маълум. Бу ҳали ерда шунақа. Марсга томон уч йиллик экспедицияга жўнаб кетаётган интернационал экипаж командири эса қандай сифатларга эга бўлиши керак?

Афтидан худди ўша сифатларга эга бўлиши кераг-у, лекин бу сифатлар янада тўпланганроқ ҳолда бўлмоғи лозим. Бу ишга мутлақо шахсий ва профессионал нуфузга эга бўлган, бошқаришнинг хилма-хил усулларини билган ва психологик қулайлик ярата оладиган ҳамда вазифаларни аниқ тақсимлай биладиган кишинигина раҳбар қилиб тайинласа бўлади.

Олег БОРИСОВ, (АПН).

Бугунги Тошкент

Мана бу фотолавҳада шаҳримизда кейинги йилларда қурилган 9 қаватли бинолар акс этган. Бу бинолар шаҳримиз ҳуснига ҳусн қўшиб турибди.

М. Нуриддинов фотолари.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИ МАТБУОТ ГРУППАСИНИНГ РЕЙДИ.

ПУЛЛИК БЕКАТДАГИ ЖУМБОҚЛАР

Тошкент ҳайдовчилари! Мабодо сиз ўз автомобилингиз ёхуд мотоциклингизни пуллик бекатда қўйиб, унинг тўла хавф-хатарсиз туражагига ишонсангиз, чуқур янглишган бўласиз.

Исбот керак дейсизми? Марҳамат. Биз шаҳар Ички ишлар бошқармасидан оператив маълумотлар олганмиз. Мана улар:

«31 январь соат 14 дан 30 минут ўтганда номаълум жиноятчи бош универсал магазини қаршисидаги пуллик бекатда турган ЮКИ—35—11 номерли «Москвич»—434 автомашинасини ҳайдаб қочган... автомашинани топиш ҳамда жиноятчини ушлаш бўйича тадбирлар белгиланди»...

17 февраль соат 18 да ГАИ ходимлари томонидан Баҳодир Йўлдошев деган кимса ушланди... У ГУМ қаршисидаги пуллик бекатда турган ЕЭ—03—76 номердаги ГАЗ-69 автомашинасини ҳайдаб қочган...»

«16 апрель соат 21 дан 30 минут ўтганда темир йўл вокзали қаршисидаги пуллик тўхташ жойида номаълум жиноятчи ОШИ 47—53 номерли «Волга» автомашинасини ҳайдаб қочган...»

Бу ўринда биз шу нарсани қайд этмоқчимизки, ушбу машинани ўғирлаб қочган Музаффар Тошматов деган кимса яқиндагина қамоқ муддатини ўтаб қайтган, яна жиноят устида милиция томонидан қўлга олинган. Бироқ, факт фактлигича қолади: машина қаровчи кишиси бўлган пуллик бекатдан олиб қочилган, ахир. Ушбу пуллик бекат «Узавтотехобслуживание» Тошкент шаҳар бошқармаси қарамоғидадир.

Хўш, «пуллик бекат» деганда биз нимани тушунамиз? Яқинда биз ана шу «пуллик бекатлар» фаолияти билан чуқурроқ танишишга жазм қилдик.

Биз ушбу репортажимизни «Узавтотехобслуживание» Тошкент шаҳар бошқармасининг бош инженери Александр Нестерович Буханцев билан телефон орқали бўлган сўзлашувдан бошламоқчимиз. Александр Нестерович бизнинг саволларимизга бажонидил жавоб қайтарди. Ана шу телефон диалогини бироз қисқартган ҳолда эътиборингизга ҳавола этмоқчимиз:

— Пуллик бекатлардан фойдаланишнинг қоидалари нималардан иборат?

— Автомобиль бекатга кириб, қўриқлаш учун топширилаётганда, навбатчи машинани қабул қилиб олиб, ҳайдовчига талон ёзиб беради. Талонда автомобилнинг номери, число ҳамда вақт қайд этилади. Ушбу ҳужжатнинг нусхаси навбатчининг ўзида қолади. Ҳайдовчи жўнаши олдидан ана шу талонни машинани қабул этган навбатчига узатади. Навбатчи машина қанча турганлиги вақтини қайд этиб, тўхташнинг ҳар бир соати ўн тийин туриши ҳисобидан ҳайдовчидан ҳақ олади.

— Автомобилнинг бирор кор-ҳол бўлмай, дахлсиз туражагининг қанақанги кафилликлари мавжуд?

— Мавжуд қоидага биноан, машинани қабул қилиб олган навбатчи автомобилнинг ичида қолдирилган буюмлар учун жавобгар эмасдир. У фақатгина машинадаги радиоприёмник дахлсизлиги учун жавобгардир. Бироқ ҳайдовчи машина ичида нечта радиоприёмник борлиги ҳақида навбатчига алоҳида таъкидлаб қўйиши лозим.

— Мабодо автомобиль бекатдан ғойиб бўлиб қолса, у вақтда ким жавоб беради ва унинг жавобгарлик ҳисси нимадан иборат бўлади?

— Бундай пайтларда биз бутун милицияни оёққа турғизамиз. Умуман олганда, бундай воқеалар камдан-кам содир бўлади. Мен фақат бир мартагина ана шундай бўлганини эслайман. У ҳам бўлса, ГУМ қаршисидаги тўхташ жойида содир бўлувди. Афтидан, Янгийўлнингми, бошқа бир районнингми, машинасини ҳайдаб қочишган эди. Бу машина бир ҳафтадан сўнг топилди.

— Шундай бўлса ҳам, пуллик тўхташ жойидан автомобилнинг ўғирлаб кетилиши натижасида жавобгарлик ҳисси нечоғлик бўлишини аниқроқ айтиб берсангиз.

— Пуллик бекатга ишга олинадиган киши бошқарма билан моддий жавобгарлик хусусида шартнома тузади. Шунга кўра, ўғирлик содир бўлган ҳолда, бизнинг бошқармамиз жабрланган шахсга маълум бир миқдорда ҳақ тўлайди. Сўнгра ана шу маблағ машинани қабул қилиб олган навбатчидан суд орқали ундириб олинади.

Тўғрисини айтганда, бош инженер ҳикоя қилиб берган қонун-қоидалар бизга бундан аввал ҳам аён эди. Биз буни шунчаки, пуллик бекатлар бўйлаб ўтказган рейдимиздаги ғалати воқеаларни газетхон бош инженернинг сўзлари билан солиштириб кўриши учунгина келтирдик.

Шундай қилиб, 1974 йилнинг 22 май куни...

Соат ўндан ўн минут ўтган. Биз Олой бозори ёнидаги Каблуков кўчасида жойлашган пуллик бекатдамиз. Машиналар бирин-кетин бекатга кириб чиқаяпти. Биз ҳам машинамизни ана шу бекатга бурдик. Машинани қабул қилиб олувчи Садри Зайниев автобуснинг соясида ўтириб олиб, бемалол кўк чой ичиб ўтирган экан. У аҳён-аҳёндагина чой ичишини бир зум канда қилиб, бекатдан жўнаётган машина ҳайдовчисидан ҳақ олиш учун ўрнидан қимирлайди. Бу кўп вақт олмайди. У «чой-чақа» пулни олади-ю, чўнтагига қўяди, холос. Ҳеч қандай талон, ҳеч қандай ёзув, деган нарса йўқ.

У биздан ҳам ҳақ олаётганда ана шундай қилди. Шунда шоферимиз ундан квитанция талаб этганида, Зайниевнинг кўзлари хонасидан чиқиб кетди. У жаҳл билан топ-тоза талон бланкини йиртиб олиб, ҳайдовчига кина билан узатди:

— Сенга квитанция шунчалик зарур экан, ма, ўзинг тўлғазақол!— деди у дағаллик билан.

Биз унга нима мақсадда бу ерга келганимизни айтганимиздан кейингина, у ўзини қўярга жой тополмай қолди. Навбатчи дарҳол «ишга» шўнғиб кетди, квитанция тўлғаза бошлади. Квитанциялардан бирини у ТНЖ 86—00 номерли «Волга» машинаси ҳайдовчисига узатди. Биз унинг қўлидаги талонлар билан қизиқдик. Шу пайтда бекатда 27 та автомашина турган эди. Биз талонлардаги ёзувлар билан автомобилларнинг номерларини солиштириб кўрдик. Атиги фақат бир машина учунгина талон тўлғазилган эди. У ҳам бўлса, бизнинг кўз ўнгимизда ҳозиргина Зайниев ҳовлиқиб тўлғазган талон эди.

...Соат ўндан эллик минут ўтган. Биз Вокзал майдонидаги пуллик бекатдамиз. Бу ерга кираверишда қадди-қомати келишган йигит бир аёл билан алланималар тўғрисида қизғин гурунглашиб турган экан. Унинг чап қўлида қизил боғич, ўнг қўлида эса бир даста талон. Лекин бу талон дегани билан у на ўзини, на ҳайдовчиларни «ташвиш»га қўяди. Ҳақ олишга келганда эса, бир тийинни ҳам қолдирмай кўзини ғўрт қилиб йиғиб олишни унутмайди. Бу ерда биз пуллик бекат қоидаларининг иккинчи банди қандай бажарилаётганлигини кузатдик: «Автомобилни бекатга қўйиш олдидан ҳайдовчи қуйидаги ҳолларга риоя қилиши шарт: а) бекатда автомобиль сақлаш қоидалари билан танишиш; (бу ўринда биз бирор пуллик бекатда ана шу қоидалар ёзиб қўйилганлигини учратмаганимизни таъкидлаб ўтмоқчимиз; б) автомобилни топшираётганда белгиланган қоидага мувофиқ квитанция тўлғазилади; в) автомобиль уни қабул қилиб олган навбатчи тайин этган жойгагина қўйилади; г) машина кузови ёки эшиклари қулфлаб қўйилади;

Ана шу қоидаларни дилга жо этиб, биз бекатга кириб бориб, машинамизни тўхтатдик. Машинани ўзимиз истаган бўшроқ жойга қўйдик. Шоферимиз навбатчи ҳузурига бориб, машинамизнинг номерини маълум қилди. Навбатчи парвойи палак эди. У ўзининг қизғин суҳбатини бир лаҳза бўлса ҳам бузгиси келмас эди. У шоферимизга қараб ҳам ўтирмай, «гапингни тушундим» деган зайлда бош қимирлатиб қўйди. Тамом-вассалом! Ҳеч қандай квитанция, ҳайдовчига ҳеч қандай кўрсатма, деган нарса бўлмади. Шуни айтиш керакки, бу вақтда бекатда 34 та автомашина турган эди. Қонун-қоидалар бузилаётганлигини эслатганимизда, навбатчи В. С. Кашаев лоқайдлик билан «мен ҳамма шоферларни шундай ҳам ёд биламан» деб қўяқолди. Хотира бўлса шунча бўлар-де (!?).

Ана шундай ёки ана шунга ўхшаган манзарани биз бошқа жойларда ҳам учратдик.

...Соат 11 дан 50 минут ўтган. Биз Аэропорт бекатидамиз. Бу ерда 38 та машина турибди. Уларни қабул қилиб олувчи Михаил Григорьевич Плетнев атиги иккита машинанигина расмийлаштирибди, холос.

...Соат 12-ю, 20 минут. Чилонзордаги Савдо маркази. Бекатда 15 та машина турибди. Навбатчи Майя Гершковна Пучкова фақатгина тўрт машина учун талон тўлғазган.

...Соат 13.00 минут. ГУМ олдидаги гавжум бекат. Навбатчи Владимир Григорьевич Сердюков эрталаб соат саккиздан бери атиги тўрт машинанигина расмийлаштирибди, холос. Биз бу ерга кириб келганимизда бекатда 17 машина турган эди. Сердюков жуда «саҳий» одам экан (унинг бу саҳийлиги давлат ҳисобида, албатта), аввало, бизнинг ёнимизда у жўнаб кетаётган ҳайдовчилардан ҳеч қандай ҳақ олмади. Нега бундай қилдингиз, деб сўраганимизда, у ушбу машиналарга қарамаганлиги, бу машиналарнинг ўзи назоратсиз қолдирилганлигини важ қилиб кўрсатди

Шундан сўнг, биз Октябрь бозоридаги бекатга йўл олдик. Навбатчи Ботир Абирович Бобохонов ҳам худди ана шу йўсинда ишлар экан. Бу ердаги 37 та машинадан фақат 6 тасигина расмийлаштирилган. Бобохонов биз билан суҳбатда ўз ишларидан нолиб, (бу ердаги бекат кўримсиз ва ноқулай) у ҳалигача овқатланиб келишга ҳам фурсат тополмаганини айтди ва... «ғойиб» бўлди. У «қўриқлаши» лозим бўлган машиналар эса, бекатда қаровсизлигича қолаверди.

Ана лоқайдлигу, ана бефамлик? Бу масалани биз янада ойдинлаштириш учун ғалати бир тажриба ўтказишга жазм этдик. Аэропортдаги бекатда биз ўз машинамизни навбатчи М. Г. Плетневга соат 11 дан 20 минут ўтганда топшириб қўйдик. Унинг бизга талон бермаганлиги ўз-ўзидан равшан, албатта. Роппа-роса ўн беш минутдан сўнг бизнинг автомобилимизни «номаълум бир жиноятчи» олиб қочди. Тўғри, у фақат бу ердаги машиналарни қўриқлаши лозим бўлган ана шу навбатчи учунгина номаълум эди. Бу номаълум шахсни биз яхши танир эдик. Чунки у ўзимизнинг иккинчи шоферимиз эди.

Ҳайдовчимиз машина «ўғирлаб» олиб қочилганлиги ҳақида шов-шув кўтарганидан кейингина Плетнёв бу воқеадан хабар топди. Шуниси тааажжубланарлики, бундай фавқулодда ҳодиса навбатчини заррача ҳам ташвишга солмади. У бамайлихотир эди. «Волга»мизнинг ўз жойида йўқлигини кўриб ишонч ҳосил қилгач, у кифтини қисиб;

— Қизиқ, қаёққа жўнаб қолди экан?— деди.

Тўғри-да, Михаил Григорьевичга нима?! Йўқолган машинага у жавоб берармиди? Ахир, ҳайдовчига у ҳеч қандай талон ёзиб, машинани қўриқлаш жавобгарлигини бўйнига олгани йўқ-ку? Шундай экан, йўқолган машинага ким жавоб берса берар, лекин у бундан мустасно.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг «Узавтотехобслуживание» Тошкент шаҳар бошқармаси (бошлиғи Х. Ниёзматов) пуллик бекатлар ташкил этишга этиб, бироқ уларнинг ўз вазифасини ҳалоллик билан бажаришини таъминлаш борасида ҳеч қандай иш қилмади. Очиқ майдончаларда ўрнатиб қўйилган тахтачадан бўлак ҳеч қандай вақо унда йўқ. Бу ерга дуч келган одам, кўпинча, нопок шахслар ишга олинаётир. Уларнинг асосий мақсади чўнтакни «чой-чақа» пули билан қаппайтиришдир, холос. Бундай «хизмат» ташкилотларининг раҳбарлари ана шу билан ўз вазифаларини адо этган, деб ҳисобламоқдалар. Натижада, мутлақо қаровсиз ва назоратсиз қолдирилган «пуллик бекатларда» ана шундай нопок ишлар содир бўлмоқда.

Пуллик бекатларда турган машиналарга жавобгарликка келганда, бу масалада осонгина йўл топиб қўяқолишган. Фавқулодда ҳодиса содир бўлган пайтда бутун милиция оёққа турғизилади, ахир! Шундай экан, милиция ўзининг ҳамма ишларини йиғиштириб қўйиб, қоровули бор бекатдан ўғирлаб қочилган машинани топмай нима қилсин?

Пуллик бекатларда қоидаларнинг ёзиб қўйилмаганлиги, бунинг натижасида, ҳайдовчилар ўз ҳуқуқ ва вазифаларини билмаётганликлари бежиз эмас. Бундай аҳвол «Узавтотехобслуживание» бошқармаси ходимлари учун айни муддао, албатта. Чунки улар бундай пайтда «сувдан қуруқ чиқишлари» мумкин. Улар бутун айбни жабрланувчининг бўйнига бемалол қўя оладилар. Шу билан бир вақтда, «чой-чақа» ҳақини ҳам зудлик билан олиб чўнтакка солишни асло унутмайдилар.

Ўтказилган рейд натижасида, ушбу аҳвол одат тусига кириб бораётганлиги каби ташвишли манзара кўзга ташланади. Эсингизда бўлса, ўтган йилнинг сентябрь ойида ҳам «Оқшом» газеталари пуллик бекатлардаги мана шундай кўнгилсиз воқеаларни танқид қилиб ёзган эди. Ўшанда ҳам худди ана шундай фактлар аниқланган эди. Лекин «Узавтотехобслуживание» бошқармаси ходимлари газетанинг танқидий фикрларига лом-мим демай қўйган эдилар. Ажабо, бу нимаси, «сукут-розилик аломати» деганимикин?! Агар шундай бўлса, маиший хизмат «жонкуярлари» бирор бир чора-тадбир кўрмадилар-ку? Аҳвол ўзгарганича йўқ. Тўғрироғи, аҳвол бирмунча ўзгарди. Бироқ... ёмон томонга ўзгарди.

Рейд иштирокчилари:
А. ЕСЬКОВ, Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси матбуот группасининг ходими;
В. ЕМЕЛЬЯНЦЕВ, «Тошкент оқшоми» газетаси мухбири;
Н. ХАКИМОВ ва С. УСМОНОВ шоферлар.

Ҳар тўғрида

ДЎППИ ТАРИХИ

Чоғроқ бир қутида зардўзи дўппилар тўпини кўрасиз. Уларнинг ҳар бири қўғирчоққа аталгандек кичик қилиб тикилган.

Мана, «Товус» гул дўппи. Унинг минг йиллик тарихи бор. «Заминдўзи» XIX асрнинг дўпписидир. Номи деҳқончиликка оид бўлсада, уни бойлар кийишган. «Раъно» қиз номи билан аталган. «Гулшан» дўпписининг гули эса ҳозирги вақтда, Бухородаги «Октябрь 40 йиллиги» номли зардўзлик фабрикасида бунёдга келган.

Илгари вақтларда дўппини фақат эркаклар тикарди, энди бўлса бутун фабрикада битта эркакни излаб топиш амри маҳол. Ҳозирги зардўзи чеварлар бир неча бригада ташкил этишган.

Париж, Монреаль, Токио, Дакка, Лейпциг, Дамашқ ва дунёнинг бошқа кўп шаҳарларидаги виставкаларда шуҳрат қозонган зардўзи дўппини кийишга аллақачон ҳамманинг қурби етадиган бўлиб кетди.

А. ФОЗИЛОВ, ТАСС мухбири.

ЭНГ КИЧИК КИТОБЛАР

Бу ерда мингтадан ошиқроқ китоб йиғилган. Шахсий кутубхона учун унча кўп демаса ҳам бўлади. Лекин инженер Вениамин Александрович Разумовнинг йиққан китоблари сони билан эмас, кичиклиги билан ҳайратда қолдиради. Бир неча полкага ер юзидаги энг кичик китоблар терилган.

Бу китобларни ўқиш учун катталаштирувчи ойнадан фойдаланишга тўғри келади. Бу ерда ҳақиқатда ноёб нусхалар оз эмас. Масалан, камида 30 йиллик қўлёзма жилд бор. Икки қуръон ундан 100 ёш кичикроқ. 1801 йилда босилган рус китоблари ҳамда ҳозирги нашриётлар чоп этган китобларнинг ажойиб намуналари бор.

В. ГЕРЦЕНОВ, ТАСС мухбири. Горловка.

Куни-кеча шаҳримизнинг Сағбон кўчасидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-ўрта мактабда таниқли ҳинд давлат арбоби Л. Шастри хотирасига бағишланган ҳайкал очилди. Шу мактабга ҳам Шастри номи берилди.

СУРАТДА: Л. Шастри ҳайкали.

Жаҳон ойнаси

ССРнинг ёрдами билан

ДЕҲЛИ. Жанубий Ҳиндистоннинг Керала штатида ўтга чидамли материаллар ишлаб чиқарувчи завод қуриш тўғрисида бу ерда шартнома имзоланди. Шартномани Бутуниттифоқ «Тяжпромэкспорт» бирлашмаси билан Керала штатини саноат жиҳатидан ривожлантириш корпорациясининг вакиллари имзоладилар. Маҳаллий хом ашёда ишлайдиган корхонанинг лойиҳадаги қуввати йилига 31 минг тонна маҳсулот берилишини кўзда тутади.

Корпорация раиси М. К. Чанди ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида маҳсулоти мамлакатнинг металлургия корхоналарида кенг кўламда ишлатилувчи шу корхонанинг яратилиши Керала ва умуман бутун Ҳиндистон учун катта аҳамиятга эга, деди. Завод ҳозирги вақтда Ҳиндистон валюта сарфлаб четдан келтираётган энг қимматли маҳсулот турларини ишлаб чиқаради, деб таъкидлади у.

ХАЛҚ МИЛИЦИЯСИНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

ДОРУСС АЛОМ, Танзаниялик ёшлардан 1200 киши халқ милициясида хизмат қилиш учун бу ерда 3 ойлик тайёргарлик курсларини тамомлади. Курсантлар ўқишни тамомлаши муносабати билан ўтказилган тантанали маросимда Танзания вице-президенти, бош министр Рашиди Кавава иштирок этди.

Халқ милициясининг янги отряди махсус мурожаатда Танзанияда янги жамият қурилиши ишига содиқликлари ҳақида ҳамда мамлакатни душманларнинг тажовузидан ҳимоя қилишга тайёрлигини изҳор этди.

(ТАСС).

Афғонистонда чигирткага қарши кураш

ҚОБУЛ. Шу йил давомида совет ва афғон мутахассислари чигирткага қарши кураш мақсадида Қундуз, Боғлон, Саманган, Балх, Жузжон, ва Ҳирот вилоятларида неча ўн минг гектар экинзорни дориладилар.

* * *

БАХТАР. Ахборот агентлигининг хабар қилишича, ўз кўлами ва самарадорлиги жиҳатидан заракунандаларни қириш соҳасидаги бу кампания Афғонистон қишлоқ хўжалиги тарихида тенги йўқ кампания бўлди. Қишлоқ хўжалиги ва ирригация министри Г. Д. Бахтарий ҳам совет мутахассисларининг муваффақиятли ишини юксак баҳолади.

(ТАСС).

СТОКГОЛЬМДА ВИСТАВКА

СТОКГОЛЬМ. Стокгольмда совет рассоми Илья Глазунов асарлари виставкаси очилди. Виставкага турли йилларда ишланган расмлар, портретлар қўйилган. Виставкадаги бутун бошли бир залга Чили, Вьетнамга бағишланган асарлар қўйилган.

Виставкани Швециянинг СССРдаги собиқ элчиси Гуннар Ярринг очиб, Илья Глазунов асарлари Совет Иттифоқидагина эмас, балки бошқа мамлакатларда ҳам машҳур, деб таъкидлади.

Виставкани очиш маросимида Швеция рассомлари ва бошқа маданият арбоблари, «Швеция — СССР» жамияти иттифоқининг раҳбарлари ҳозир бўлишди.

Виставка уч ҳафта давом этади.

(ТАСС).

ГАВАНАДА В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАКТАБ-ИНТЕРНАТ

Қардош Куба пойтахти Гаванада В. И. Ленин номли мактаб-интернат очилди.

СУРАТДА: мактабнинг бадиий ҳаваскорлари ана шу тантанага бағишланган йиғилишда ўз маҳоратларини намойиш қилмоқдалар.

В. Мусаэльян ва В. Соболев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Қардош халқлар адабиётидан

Эрдени ва Дугарма

(ҲИКОЯ)

Ц. ДАМДИНЖОНОВ,
Бурят ёзувчиси.

Хори водийси, она тупроғим! Шўх болалигимнинг унутилмас кунлари, азиз кишилар хотираси — ҳаммаси сен билан боғлиқ қадрдон ўлка... Шу хотиралардан ҳам гўзалроқ нарса борми дунёда?..

Хори водийси Ара Баргажандан Ананинг шимолидаги даштлари орқали серҳосил Хэжнгита қадар, Улан-Удэнинг офтобда қизиган ғиштин иморатларидан нақ уфққа қадар — Еравнанинг баракали кенгликлари ва Яблоннинг чўққили қояларигача чўзилиб кетган Хори водийси... Ривоятларга кўра қадим замонда бу водийга ўн бир аждодимиз, ўн бир паҳлавон кўчиб келиб, хори уруғига асос солган экан.

Хори водийсида Бэлшер деб аталган улус ва қишлоқларнинг саноғига етиб бўлмайди. Шундай улуслардан бирида Жабхандай деган камбағал темирчининг оиласи яшарди.

Жабхандай... Бир вақтлар у келишгангина, навқирон йигит эди. Аммо ҳикоямиздаги воқеалар содир бўлган 1924 йилга келиб у анча қариб қолганди: қорамтир юзини чўл кишисининг сермашаққат ҳаётидан далолат берувчи чуқур ажинлар қоплаб, елкалари шалвираб тушган, оёқларини аранг судраб босарди. Заҳматда ўтган олтмиш йилнинг бетини кўриш осонми ахир...

Унинг хотини Марунинг ҳам ёши бир жойга бориб қолган эди. Ёшлигида у, турган гап, оҳ-воҳ қилмасди. Энди эса унинг «Вой жонгинамей..», «суякларим сирқираяпти», «оёқларимни кўтаролмай қолдим» каби гаплардан боши чиқмай қолган эди. Аёл киши учун эллик етти йиллик умр ҳам анчайин оғир юк бўлиб, бояқишнинг қаддини букиб қўяр экан. Мару холанинг ёшлигидан қолган ёлғиз нарсаси унинг теран ақли эди...

Жабхандай билан Мару умрларини тотувликда ўтказишди. Улар хурсандчиликни ҳам, ғам-андуҳни ҳам ўртада баҳам кўришар, бир-бирларини ҳурмат қилишар ва севишарди. Улусдаги барча кишилар, барча қўшнилар буни яхши билишарди. Лекин эру-хотин «чурқ» этиб оғиз очишмаса-да, дилларини ўртаб келаётган бир нарса бор эди: улар тирноққа зор эдилар... «Наҳотки худолар биздан марҳаматини аяшса?» — дея ўртанарди Мару. «Болалик уй бозор — боласиз уй мозор, деб тўғри айтишган экан машойиҳлар», — дилидан кечирарди хўрсиниб Жабхандай.

Лекин хотини ўттиз тўрт ёшга тўлган йили темирчи унинг алланечук ўзгара бошлаганини сезиб, ташвишга тушди: Мару овқатдан юз ўгирадиган, салга зардаси қайнайдиган бўлиб қолган эди. «Соғлигининг мазаси қочганга ўхшайди, — дея ўйлади Жабхандай., — Балким, инс-жинслар теккандир?».

Агар Мару тунда уяла—уяла гап нимадалигини айтмаганида эҳтимол, у анчагача довур шундай ташвиш тортиб юрган бўларди... Хурсандчиликдан эсанкираб қолган Жабхандай ўрнидан сакраб туриб қўллари қалтираганича ўчоққа олов ёқди. Сўнг меҳроб олдидаги шамни ўт олдирди-да, гурс этиб тиз чўкканича ибодат қила кетди. «Карами кенг барча худоларга ташаккур айтиш керак. Биронтасини ҳам унутмаслик лозим... Менга фарзанд ато қилишди ахир... Эй, карами кенг, парвардигорлар. Бироқ бояқиш темирчи биронта ҳам худонинг исмини эслаёлмади. Жабхандайнинг пешонасини тер қоплади... Шу пайт бирдан уй-рўзғор маъбудаси Саган Дара Эхенни эслади. «Ана ўшангга сажда қилиш керак,—дея шивирлади Жабхандай —Бу воқеа ўшанинг шарофати билан бўлди! Сўнг бутун хонани бошига кўтариб овозининг борича қичқира бошлади: «Жонгинам Мару, менинг фариштагинам, илойим, оналик бахти сенга ёр бўлсин!».

Капалаги учиб кетган хотини тўшакда ўрнидан туриб ўтирди.

— Вой, нима деяпсан, ўзи? — дея қичқирди у. — Шаккоклик қиляпсан ахир! Менга эмас, бурҳонларга ибодат қил!

Жабхандай аранг ўзига келди.

Ўғилларига Эрдени деб чиройли исм қўйишди. У ўн ёшга тўлгач, Жабхандай ўғлини амал-тақал қилиб қавм билим юртига жойлаштирди: ўша пайтларда камбағал одам боласини ўқитиши жуда амри-маҳол эди. Боз устига ёлғиз ўғилни узоқ муддатга уйдан чиқариб юборишнинг ўзи бўладими? Шу боисдан ҳам Жабхандай ўғли билан билим юртига борди-да, у ерга ўтинчи ва қоровул бўлиб ишга кирди. У билим юрти ва ўқитувчилар учун тайгадан саржин-саржин ўтин ёриб келар, печкаларга олов ёқар, тунлари эса ухламай қоровуллик қиларди...

Эрдени билим юртини муваффақият билан тугатди. Хори водийсида бу нарса катта шов-шувга сабаб бўлди. Баъзи ичи қора одамлар:

— Анови ялангоёқ Жабхандайнинг ўғли билим юртини тугатибди.. Кўнгилнинг кўчасидан ўргилдим, — дейишса, бошқалар:

— Билим инсон учун катта давлат, — дея чин кўнгилдан хурсанд бўлишарди.

Тез орада революция бурятлар ўлкасига ҳам етиб келдию, улусларда янги ҳаёт бошланди. Турмушда катта ўзгаришлар содир бўлди! Бурят автоном республикаси ташкил топганида ўқимишли камбағал йигит Эрденига дарҳол иш топила қолди — уни илгари Хори чўл думаси жойлашган Қуйи Анадаги аймоқ Советига иш бошқарувчи қилиб тайинлашди.

Ота билан она кўзларининг оқу-қораси — ягона ўғилларини жуда яхши кўришар, Эрденининг янги, одил ҳокимият учун зарур ва фойдали одам бўлиб чиққанидан фахрланиб юришарди.

Кунлардан бирида Эрдени ота-онасини кўргани улусга келди. Жабхандай билан Мару ўғиллари қандайдир муҳим гап айтмоқчи эканлигини сезиб қолишди. «Бирор фалокатга йўлиқмадимикин, ишқилиб?» — дея ташвишга тушди она. «Қани, ичингдагини айта қолсангчи тезроқ, — дея ўғлини дилида шоширарди ота. — Бегона одамларнинг олдига келганинг йўқ-ку, ахир...»

Эрдени дилидаги гапни ота-онасига фақат кечқурунги чой маҳалигина айтди.

—Гап бундай... дея қизариб-бўзариб сўз бошлади йигит.— Хуллас, йигирма учга тўлдим.. Аймоқ Советининг ижроий комитетида ишлаяпман. Худди баҳор кези қор эригандек, вақт тез ўтяпти, ҳаёт ўзгаряпти. Халқ олдида катта йўл очилди.

Ота билан она чурқ этмай ўғилларига тикилиб туришса-да, унинг нима демоқчи эканлигини тушунолмай гаранг эдилар. Эрдени янада қаттиқроқ хижолат чекиб, қўққисдан баланд тоғдан сакраган одамдай деди:

— Оила қурсам дегандим. Уй рўзғорга эга бўлсам.

Жабхандай билан Мару хурсанд бўлиб бир-бирларига қараб қўйишди.

— Ўғлим... — деди ҳаяжонланиб она. — Қандай ажойиб гапни айтдинг-а!

— Ўғлим... — дея хотинининг гапини такрорлади Жабхандай. — Ёшим олтмишдан ошди. Энди бундоқ набираларни кўтариб юрсам дегандим... Айт, қайси уйга, қайси ўтовга совчи бўлиб борай?

Эрдени дарҳол жавоб қилмади. «Уларга қандай айтсам экан? Қўрқиб кетишади ахир, боришдан чўчишади...».

— Битта қиз бор... деди у энтикиб. — Дугарма икковимиз бир-биримизни яхши кўрамиз. Дугарма гулва* Мунконинг қизи...

Ҳаммаёқ жим-жит бўлиб қолди... Дарчада ойна ўрнига ёпиштирилган ёғли қоғознинг шамолда аста шилдираб туриши эшитиларди холос.

Ниҳоят, Мару хола чуқур хўрсинди. Жабхандай кафти билан пешонасини ишқади.

— Нима қилиб қўйдинг, ўғлим... — деди оҳиста Мару хола, — шундай бадавлат нойеннинг қизига совчи қўяман деб қандай журъат этдинг. Ахир у бизни эзғилаб ташлайди-ку!

— Она — дея дадиллик билан эътироз билдирди, Эрдени, — сиз айтган замонлар ўтиб кетган. Дугарма икковимиз бир-биримизни севамиз.

— Сен, оила қурсам, деганингда онанг икковимиз жуда хурсанд бўлиб кетган эдик, — деди ўксиниб Жабхандай. — Энди бўлса... юрагимиз орқага тортиб кетяпти. Биз бутун умр бойларга таъзим қилиб, нойенлар олдида тиз чўкиб келганмиз.

— Дугарма икковимиз бир-биримизни севамиз, — дея ўжарлик билан такрорлади Эрдени.

«Умуман олганда-ю, ўғлимнинг бундай жасурлиги жуда яхши, — дилидан ўтказди Жабхандай. — Хўш, гулва бадавлат бўлса нима қилибди? Менинг ўғлим ўз Дугармасини бировларга бериб қўядиган йигитлардан эмас!»

— Бир оз сабр қил, ўғлим, — деди ниҳоят Жабхандай. — Сагалган байрамидан сўнг уларникига совчи бўлиб бораман.

Сагалган байрамидан сўнг ҳам бир ойча вақт ўтиб, баҳорнинг нафаси кела бошлади. Очиқ жойлардаги қор эриб битган бўлса-да, қуёшнинг тиғи тушмаган ерларда кулранг тусга кирган қор уюмлари кўзга ташланарди. Бироқ ҳаммаёқда баҳор ўз ҳукмини ўтказа бошлаган бир пайтда, уларга ким ҳам эътибор берарди, дейсиз!

Улус аҳли моллар-нинг олдига бир оз пичан ташларди-да, пешиндан сўнг уларни яйловга ҳайдарди. Шунда қўю-сигирлар қувноқ маърашганича чўл бағрига қараб югуришарди...

Мару хола икки сигири билан қўйларининг олдига пичан ташлаб, уйни йиғиштиришга тутунди. Шарқ томондан аста қуёш кўтарила бошлади. Мару ўша ёққа қаради-ю, қуёшнинг яқинидаги икки ялтироқ доғга кўзи тушди. «Ё совуқ тушади ё шамол туради,— дея дилидан ўтказди аёл. — Негадир юрагим ғаш бўлиб кетяпти... Бугун Жабхандай гулваникига боради... Ё карами кенг худолар, ўз паноҳингизда сақланг бизни...».

Жабхандай хотинига отни олиб келишни буюрди: у гулваникига отланган эди. Эри йўлга равона бўлгач, Мару хола анчага довур унинг ортидан тикилиб турди.

Жабхандайнинг бўз оти ўрмон ичидаги сўқмоқдан ҳали муздан тушмаган ерни тақаси билан тўқиллатганича аста қадам ташлаб борарди — ўрмон ичи ҳали анча совуқ эди. Чол ясаниб олганди: у ҳаво ранг мовутдан тикилган чакмон устидан шоҳи белбоғ боғлаб бошига қўзи терисидан қора телпак кийганди. Сайқал берилган биринж билан безатилган эгар ҳам чиройликкина эди. Юганча отнинг қадам ташлашига монанд аста жиринглаб борарди.

Жабхандай таниш жойларга кўз югуртирди — чол бу ерлардан отлиқ ва пиёда жуда кўп ўтган эди. Шу тобда унга ўрмон одатдагидан чиройлироқ кўриниб кетди. Чамаси, байрам кайфияти туфайли шундай бўлгандир. «Ҳазилакам ишми, — дея ўзича ўйлаб борарди Жабхандай, — нақ гулванинг ўзиникига совчи бўлиб кетяпман-а. Бир одам учун шунчалик обрў етадида!». Аммо у бирдан гулванинг баджаҳл башарасини кўз олдига келтирди-ю, дарғазаб ўшқиришини эшитгандек бўлди. «Астар-аврамни ағдариб сўкиб, олдига солиб қувласа-я...» — қўрқа-писа хаёлидан ўтказди Жабхандай ва эти жунжикиб кетди.

Мана, у тақир Хабсагай Толгайга ҳам етиб борди. Гулванинг қўрғони сал нарироқда эди. Жабхандай отнинг жиловини тортди — бояги дадилликдан энди асар ҳам қолмаган эди... «Нега Мунконинг қўрғони бунчалик яқин экан-а? — дея хўрсинди у. —Дарров етиб кела қолдим... Ҳозир машмаша бошланади...»

Гулванинг уйига яқинлашган сари Жабхандайнинг оти секинроқ юра бошлади, чол жиловни маҳкам тортиб олган эди. «Отни гулванинг уйи олдидаги қозиққа боғлайман, — дея қарор қилди Жабхандай. — Ё бирор бошқа жойга боғлаганим маъқулмикин?».

У юрагининг гупиллаб ураётганини шундоқ сезиб турарди... «Қўрғонни ўнг томонидан айланиб ўтиб, ҳовлига жануб тарафдан кираман... Йўқ, яхшиси шимол томондан кирганим дуруст...»

(Давоми бор).

*Гулва — улус оқсоқоли.

Реклама ва эълонлар

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

*

«ТАШОБУВЬТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА АРЗОНЛАШТИРИЛГАН ПОЙАФЗАЛЛАРНИНГ САВДОСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

*

Сиз магазинлар савдосидан эркаклар ва хотин-қизларнинг ҳар хил фасон ва размердаги кундалик қулай пойабзалларни

СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН

Савдода кичкинтойлар учун туфлилар, босоножкалар ва сандалетлар мавжуд.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

3—4-турар жой шаҳарчаси, Лисунов кўчаси, 2-квартал, 47-уй (8, 48-автобусларнинг «Мактаб» бекати).

12|1—Олой бозори (2, 8, 9, 17, 19, 20, 26, 47, 51-автобуслар, 2, 16, 25-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати).

14—Октябрь бозори (28-автобус, 7, 8, 11, 16-трамвай, 8-троллейбуснинг «ГУМ», 1, 4-троллейбусларнинг «Эски Жўва» бекати).

15—Навоий кўчасидаги шаҳар ярмаркаси (14, 28-автобуслар, 1, 4, 8-троллейбуслар, 7, 8, 11, 16-трамвайларнинг «Хадра» бекати).

32—«Чилонзор» массиви, Қатортол кўчаси, 6-квартал, (29, 32-автобусларнинг «Тошкент Советининг 50 йиллиги» кинотеатри бекати).

«ТАШОБУВЬТОРГ» МАГАЗИНЛАРИ СИЗНИ КУТМОҚДА!

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги «УЗТОРГРЕКЛАМА».

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

РИНГДА ЁШЛАР

⊙ БОКС

Киевда бокс бўйича ёшлар ўртасида навбатдаги Европа чемпионати бошланди. Мусобақаларда 20 ёшгача бўлган ёш боксёрлар қатнашишмоқда. Улар 17 мамлакатдан келган 115 ёш боксёрлардир. Бу спортчилар Австрия, Англия, Болгария, Венгрия, ГДР, Ирландия, Италия, Польша, Руминия, Туркия, Финляндия, Франция, Чехословакия, Швеция, Шотландия, Югославия ва Совет Иттифоқидан келишган.

—Шубҳа йўқки, Киев рингида оламга машҳур бўлган янги номлар пайдо бўлади, — дейди журналистлар билан суҳбатда СССР терма командасининг катта тренери Александр Чеботарев. —Улар орасида яна икки йилдан сўнг, Монреалда ўтказиладиган олимпия ўйинларида қатнашувчи боксёрлар ҳам, август ойида Гаванада очиладиган биринчи ҳаваскорларнинг жаҳон чемпионатига йўлланма оладиган спортчилар ҳам топилади. Мақсадимиз, бу мусобақаларда бундан икки йил муқаддам Бухарестда ўтказилган чемпионатга нисбатан яхши қатнашишдир.

Совет Иттифоқи командасига қуйидаги боксёрлар киритилган. Александр Ткаченко (Донецк), Виктор Рибаков (Магадан), Феликс Пак (Андижон), Владимир Сорокин (Оренбург области), Валерий Лимасов (Уфа), Николай Сигов (Ленинград), Михаил Бичков (Москва), Владимир Даньшин (Куйбишев области), Александр Крупин (Кострома), Михаил Круц (Фрунзе) ва Сергей Плисов (Ленинград).

48 килограмм вазнга эга бўлган дастлабки уч жуфт боксёрлар курашини томошабинлар зўр қизиқиш билан кузатдилар. Бу учрашувларда айниқса, донецклик спортчи Александр Ткаченко яққол кўзга ташланди. У рақиби — болгариялик боксёр Андирян Олимпиевни биринчи раунднинг 87-секундида нокаут қилди.

60 килограммлик вазнга эга бўлган Валерий Лимасов (СССР) ҳам томошабинларда яхши таассурот қолдирди. У югославиялик Байран Хашани устидан ғалаба қозонди.

«Ғалаба» истироҳат ва маданият боғи шаҳримиздаги энг гўзал ва кўкаламзорлашган манзилгоҳлардан биридир. Бу ерда шаҳар меҳнаткашларининг мароқли ҳордиқ чиқаришлари учун турли хил кўнгил очар аттракционлар ва бошқа қулайликлар мавжуд.

СУРАТДА: яқинда ишга тушган «Манзара чархпалаги» аттракциони.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚУТҚАЗИБ ҚОЛДИ

⊙ ҲОДИСА

Аҳмад аканинг 6 яшар ўғли Тоҳиржон 9 май куни Қичқириқ ариғига тушиб кетди. Шу пайт, бу ердан ўтиб кетаётган 185-мактабнинг ўқувчиси Қаҳрамон Раҳимбоев Тоҳиржонни кўриб қолиб, ўзини сувга отди ва кичкинтойни қутқариб қолди.

Аҳмад ака Қаҳрамонга самимий миннатдорчилик билдирди.

Ж. АБДУЛЛАЕВ.

● *Кўча тасодифлари*

Кўча қоидаси унутилгач...

С. Юдаев М—66 87—18 ТНВ мотоциклида Карл Маркс кўчаси бўйлаб кетаётганда бошқаришни эплай олмади, тўхтаб турган ЕРАЗ—762 номерли автомашинага урилиб кетди. Бунинг натижасида С. Юдаев оғир жароҳатланиб, ТошМИ шифохонасига ётқизилди. Бу — икки ғилдиракли транспорт ҳайдовчилари томонидан содир қилинган 46-кўнгилсиз воқеадир.

Шу йилнинг январь ойида ҳайдовчилар айби билан 64 марта йўл-транспорт кўнгилсиз ҳодисаси юз берди. Улар орасида мотоцикл бошқарувчилари бир кишидир.

Шундан кейин орадан уч ой ўтгач, ана шундай бахтсиз ходисалар сони икки бараварга кўпайди.

Шу кеча-кундузда шаҳар кўчалари ва автомагистралларда транспорт қатнови кескин ортди. Шахсий техника эгаларининг кўпчилиги йўл хавфсизлиги қоидаларини пухта билишмайди. Ана шуларнинг барчаси бахтсиз воқеаларининг ортишига асосий сабаб бўляпти.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Бугун ва эртага "зангори экран"да

4 ИЮНЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун мультфильм. 18.40 Ўқувчилар учун. «Ассалом, пионер ёзи». (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.10 «Сайловдан-сайловгача». 19.40 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 19.55 Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. «Чорвачилик факультети». 20.25 Ўн минут музика. 20.35 «Ахборот» информацион программаси. 20.55 Мусиқа жавони. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.45 «Кино оламида» (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.55 Рангли телевидение. «Ханжар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 19.05 Рангли телевидение. «Волго-Балт беш йиллик хизматида». 19.20 Янгиликлар. 19.30 Рангли телевидение. Болалар учун. «Почтальон ва почта». 19.45 Рангли телевидение. СССР Фанлар Академиясининг мухбир-аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.15 Экранда — кинокомедия. «Само йўлларида». Бадиий фильм. 21.30 П. И. Чайковский номли V халқаро конкурси олдидан. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 «Чили лавҳалари» Рассом Илья Глазунов. 22.25 Ҳужжатли фильмлар экрани. **Москва кўрсатади.** 22.45 1974 йилда СССР Давлат мукофотига номзодлар. СССР халқ артисти М. Биешу концерти. 23.30 «Ўчмас чироқ ёғдуси». 00.05 Рангли телевидение. Спорт кундалиги. 00.35 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 19.00 Тошкент янгиликлари. **Рус тилида:** 19.15 «Иш ҳақи ҳосилга қараб берилади». Илмий-оммабоп фильм. 19.35 «Тўқимачилик қимёси — бугунги кунда». 20.10 Латиш куйларидан концерт. 20.40 «Журъат» Бадиий фильм.

5 ИЮНЬ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.20 Янгиликлар. 12.30 Ўқувчилар учун. «Пушкин ҳузурида». А. С. Пушкин музей уйидан репортаж. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 13.00 «Ишчилик — касбу-корим». Телевизион очерк. 13.30 Рангли телевидение. М. Горький. «Хўжайин». Телевизион спектакль. 14.55 «Мен — Медвежий». Ҳужжатли фильм. 15.15 ССР Иттифоқи Большой театри артистларининг концерти. Кремль Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. (ёзиб олинган). **Тошкент кўрсатади.** 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.40 Болалар учун мультфильм. **Ўзбек тилида:** 18.00 Болалар учун. «Юлдузча». Телевизион журнал. 18.30 Миллионлар ленинча университети. 18.45 Ака-ука Ваҳобовлар куйлайди. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. (рус тилида). 19.30 «Пиллакорларнинг меҳнат рапортлари». 19.40 Ўн минут музика. 19.50 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига. «Воҳанинг жон томири». 20.20 «Ахборот» информацион программаси. 20.40 «Саҳна усталари». Ўзбекистон ССР халқ артисти Турсунхон Жаъфарова. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.45 Футбол бўйича СССР кубоги. Чорак финал. «Спартак» (Москва) — «Заря» (Ворошиловград). 00.15 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 11.00 «Цивиля лақабли кучукчанинг саргузаштлари». Телевизион бадиий фильмнинг 2-серияси. 11.35 Ўқувчилар учун. «Ёш куч» спорт программаси (ўзбек тилида). 12.10 «Граф Нулин». Бадиий ўқиш. **Москва кўрсатади.** 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Рангли телевидение. «Ханжар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 18.50 Китоблар оламида. 19.20 Янгиликлар. 19.30 Рангли телевидение. Болалар учун. «Колокольчик» театри. 19.45 Қишлоқ учрашувлари. 20.15 Рангли телевидение. «Ғалабадан сўнгги ҳаёт». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 21.10 Рангли телевидение. «Қўшниларимиз». А. Родионова. «Уйимиздаги акс садо». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Азимут». Турист-ўлкашунослик клуби (рус тилида). 22.30 «Ҳукумат аъзоси». Бадиий фильм (рус тилида).

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 19.00 Тошкент янгиликлари. **Рус тилида:** 19.15 Музикали сайр. 20.05 Реклама ва эълонлар. 20.15 «Борис Годунов». Фильм-опера.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг «УЗКУЛЬТБАЗА»СИГА

бош бухгалтер, бухгалтерлар, ускуналар бўйича инженерлар, катта омборчилар, катта сортировкачилар, юкчилар, юкларни назорат қилиб бориш ва транспортировка бўйича ишчилар, товаршунос-экспедиторлар

КЕРАК

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «УЗГИПРОГАЗ» ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИГА

инженерлар, қурувчилар, геофизиклар, электриклар, телемеханик; топографлар, нусха кўчирувчилар, техник-электриклар, машинисткалар

КЕРАК

«МИКОНД» ЗАВОДИГА

штамповкачилар, прессчилар, слесарлар: созловчилар, ускуналар ремонти бўйича токарлар, фрезерчилар, электромонтёрлар, ўлчовчилар, контролёрлар, йиғувчилар, монтажчилар, қайнатувчилар, мисгарлар

КЕРАК

Ўзбекистон ССР Алоқа Министрлигининг ДАВЛАТ ИТТИФОҚ 2-ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИГА (ГСПИ—2)

(Қидирув партияларида ишлаш учун II—III разрядли ишчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай ҳолда қўшимча коэффициенти тўланади. Командировка вақтида йўл харажати дала (суточний ўрнига) ва квартира ҳақи берилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ-САНИТАРИЯ СТАНЦИЯСИГА

секретарь-машинистка, биноларнинг капитал ремонти бўйича техник назоратчи, ветеринария фельдшери

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга мурожаат қилинсин.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4|VI да **Майсаранинг иши,** 6|VI да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4|VI да **Комиссия,** 5|VI да **Абу Райҳон Беруний,** 6|VI да **Парвоз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5|VI да **Ажаб савдолар,** 6|VI да **Жоним фидо.**

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ БЎЛИМИ

Узоқ Шарқдаги балиқ саноати корхоналарида ёзда ишлаш учун мавсумий ишга 18 ёшдан 50 ёшгача бўлган ёлғиз аёлларни

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнат шартномалари 6 ойга тузилади.

Тошкент шаҳри ва Тошкент областида прописка сақланиб қолади.

Ишга борадиганларга йўл харажатлари, суточний ва бир йўла тўланадиган ёрдам пули берилади.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН ЖЎНАБ КЕТИШ МУДДАТЛАРИ

13 июнь ва 4 июль — «САХАЛИНРИБПРОМ»;

20 июнь — АНАДИРЬ БАЛИҚ КОМБИНАТИ;

11 июль — ТАУЙСК БАЛИҚ КОМБИНАТИ;

27 июнь, 17 июль ва 15 август — «ДАЛЬМОРЕПРОДУКТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ФЛОТИЛИЯСИ БОШҚАРМАСИ.

Ҳужжатлар жўнаб кетишдан 10 кун олдин расмийлаштирилади.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга мурожаат қилинсин.

Тошкент халқ хўжалик институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари институт олий математика кафедрасининг катта ўқитувчиси У. Мирбобоевага отаси

Мирсодиқ МИРБОБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент оқшоми 4 бет.
4 ИЮНЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ.

Р—02530. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3130.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33.81-42.